gemeente Berkelland

C: Maren, Anja van
T: 0545-250 250
E: info@gemeenteberkelland.nl
Bezoekadres: Marktstraat 1, Borculo

Gemeenteraad gemeente Berkelland

Zaaknummer : 269954
Onderwerp : Update Ontwikkelagenda Ruimtelijke Leefomgeving
Verzonden : 09 MAART 2022

Geachte leden van de raad,

Als bijlage bij deze brief vindt u de Ontwikkelagenda Ruimtelijke Leefomgeving versie 1 maart 2022. Ieder jaar wordt de Ontwikkelagenda Ruimtelijke Leefomgeving als dynamisch document opgesteld en aan de gemeenteraad aangeboden. De ontwikkelagenda geeft een beeld van de projecten en activiteiten die het afgelopen jaar speelden in onze kernen en wijken en in het komende jaar gaan spelen. In de agenda is in geel gearceerd weergegeven wat de toevoegingen zijn ten opzichte van de vorige versie van de ontwikkelagenda.

Basis voor deze ontwikkelagenda
De basis voor deze agenda is nu nog steeds de laatste stand van zaken van de ruimtelijke ontwikkelingen en -projecten van alle kernen. Echter steeds meer wordt de agenda ook gevuld met andere leefbaarheidsprojecten en -activiteiten in onze kernen. Samen met onze dorpsraden hebben we deze agenda opgesteld.

U krijgt met deze Ontwikkelagenda weer een goed beeld van de ontwikkelingen en projecten die in de kernen en het buitengebied van Berkelland spelen.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

M.N.J. Broers drs. J.H.A. van Oostrum

Kopie aan:- Archief

gemeente Berkelland

Ontwikkelagenda Ruimtelijke Leefomgeving Berkelland

2021 - 2022

Versie: 1 maart 2022
Zaaknummer: 269954

Inhoud

Voorwoord 5
Inleiding 6
Hoofdstuk 1 Ruurlo 8
1.1. Ontwikkelpunten voor Ruurlo 8
1.1.1. Behoud van aantrekkelijke woonwijken door wijkontwikkeling 8
1.1.2. Aantrekkelijk winkelgebied behouden 12
1.1.3. Onderwijs 12
1.1.4. Sport 12
1.1.5. Recreatieve kansen benutten 12
1.1.6. Bedrijven 13
1.2. Ruimte voor woningbouw 13
1.2.1. Woningbouw 13
1.2.2. Wonen en Zorg 14
Hoofdstuk 2 Eibergen 15
2.1. Ontwikkelpunten voor Eibergen 15
2.1.1. Behoud van aantrekkelijke woonwijken door wijkontwikkeling 15
2.1.2. Aantrekkelijk winkelgebied behouden 18
2.1.3. Onderwijs 18
2.1.4. Sport 19
2.1.5. Recreatieve kansen benutten 19
2.1.6. Bedrijven 20
2.1.7. Benutten kansen nieuwe autoweg N18 21
2.2. Ruimte voor wonen 21
2.2.1. Woningbouw 21
2.2.2. Wonen en Zorg 22
Hoofdstuk 3 Neede 23
3.1. Ontwikkelpunten voor Neede 23
3.1.1. Behoud van aantrekkelijke woonwijken door wijkontwikkeling 23
3.1.2. Aantrekkelijk winkelgebied behouden 26
3.1.3. Onderwijs 27
3.1.4. Sport 27
3.1.5. Recreatieve kansen benutten 28
3.1.6. Bedrijven 28
3.2. Ruimte voor wonen 29
3.2.1. Woningbouw 29
3.2.2. Wonen en Zorg 29
Hoofdstuk 4 Borculo 30
4.1. Ontwikkelpunten voor Borculo 30
4.1.1. Behoud aantrekkelijke wijken door wijkontwikkeling 30
4.1.2. Aantrekkelijk winkelgebied behouden 33

4.1.3. Onderwijs 34
4.1.4. Recreatieve kansen benutten 34
4.1.5. Bedrijven 35
4.1.6. Gebied voormalige Leo-Stichting 36
4.2. Ruimte voor wonen 36
4.2.1. Woningbouw 36
4.2.2. Wonen en Zorg 37
Hoofdstuk 5 Kleine kernen Berkelland 38
5.1. Beltrum 38
5.1.1. Gebiedsontwikkelingen 38
5.1.2. Dorpsvisie Beltrum 2011 – 2022 40
5.1.3. Ruimte voor wonen 40
5.1.4 Voor-Beltrum – Avest 40
5.2. Rekken 41
5.2.1. Gebiedsontwikkelingen 41
5.3. Rietmolen 43
5.3.1. Gebiedsontwikkelingen 43
5.3.2. Dorpsplan 2019-2030 43
5.4. Noordijk 46
5.4.1. Gebiedsontwikkelingen 46
5.4.2. Dorpsvisie 46
Wonen 46
5.5. Haarlo 48
5.5.1. Gebiedsontwikkelingen 48
5.5.2. Dorpsvisie 2007- 2017 49
5.5.3. Ruimte voor wonen 49
5.6. Geesteren 49
5.6.1. Gebiedsontwikkelingen 49
5.6.2. Dorpsvisie 2013-2025 50
5.6.3. Ruimte voor wonen 50
5.7. Gelselaar 50
5.7.1. Gebiedsontwikkelingen 50
5.7.2. Dorpsvisie 2015 – 2022 51
5.7.3. Ruimte voor wonen 51
Hoofdstuk 6 Buitengebied 52
6.1 Vrijkomende Agrarische Bebouwing (VAB) 52
6.2 Saneringsregeling beëindigingsregeling varkenshouderij (warme sanering) 52
6.3 Asbest 52
6.3.4 Landelijke lobby 53
6.3.5 Asbestlening 53
6.4 Kavelruil 53
6.5 Masterclass vermarkten Achterhoeks Food 54

6.6 Stikstof 54
6.7 Kringlooplandbouw 54
6.8 Landschap en recreatie 54
Hoofdstuk 7 Naoberfonds 57

Voorwoord

Beste lezer,

Voor u ligt de Ontwikkelagenda Ruimtelijke Leefomgeving Berkelland, geactualiseerd per 1 maart 2022. Bij het opstellen van deze agenda begeven we ons door het coronavirus nog steeds in een heftige tijd. Dit virus heeft grote impact op iedereen: inwoners, ondernemers, verenigingen en maatschappelijke organisaties. Welke gevolgen dit op termijn zal hebben, is nu nog lastig in te schatten. Om ondernemers en verenigingen te ondersteunen in deze lastige tijd, heeft gemeente Berkelland in 2021 een eenmalige ondersteuningsbijdrage aan hen verstrekt.

De ontwikkelagenda geeft een beeld van de projecten en activiteiten die het afgelopen jaar speelden in onze kernen en wijken, en in het komende jaar gaan spelen. We willen een daadkrachtige en slagvaardige gemeente zijn, die de samenwerking met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties nadrukkelijk opzoekt. We werken in toenemende mate aan het fenomeen "in co-creatie". Co-creatie wil zeggen, sámenwerken met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Luisteren is een belangrijk onderdeel van onze werkwijze. Maar luisteren is slechts een eerste stap richting co-creatie. Wij geloven sterk in co-creatie en werken gedurende een ontwikkelproces nauw samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties aan de opgaven in onze kernen en wijken op fysiek, ecologisch, sociaal en economisch gebied.

De ontwikkelagenda is bewust een dynamische agenda. We hebben inwoners, verenigingen, ondernemers en maatschappelijke organisaties nodig om de ontwikkelingen die op ons afkomen om te zetten in kansen. Daarmee behouden en versterken we niet alleen de ruimtelijke kwaliteit, maar ook leefbaarheid en de sociale samenhang in gemeente Berkelland.

Samen met alle partners houden we deze agenda actueel. Zij weten wat er speelt in onze kernen.

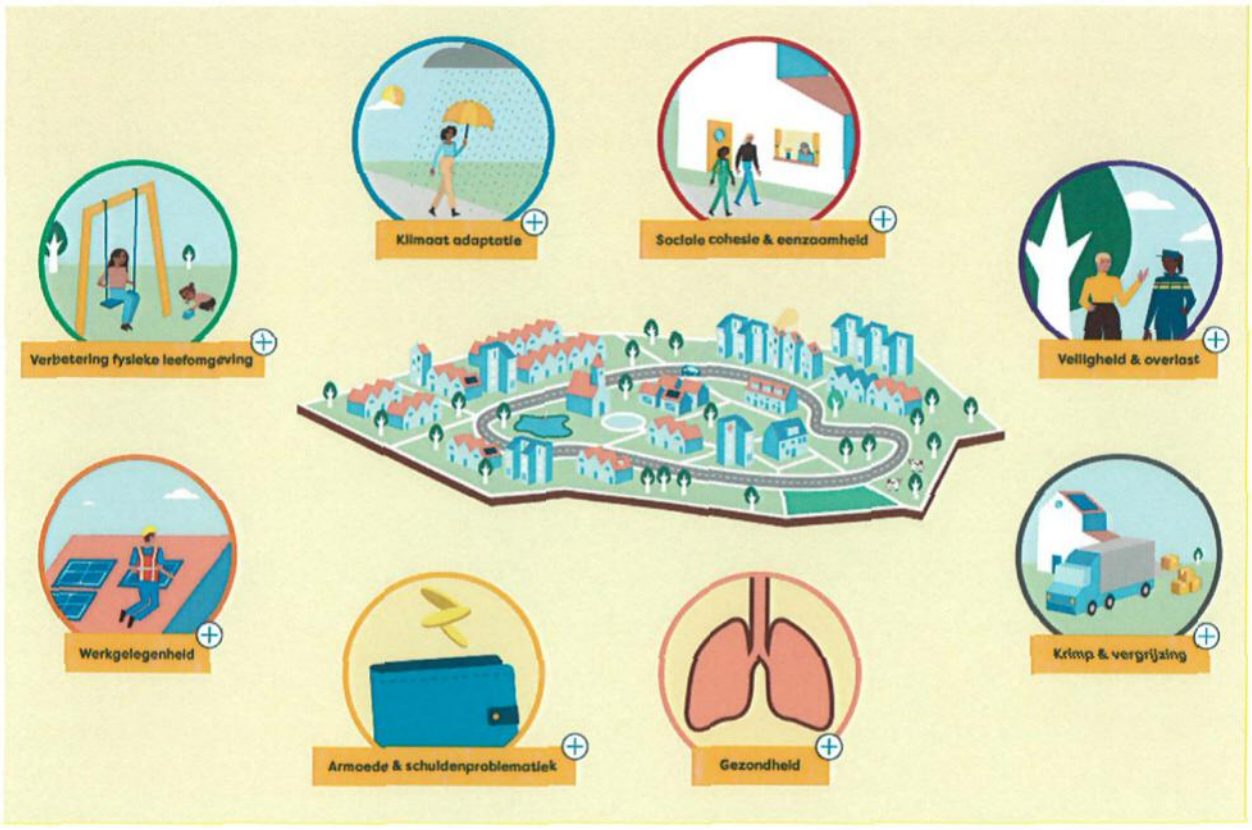
Burgemeester en wethouders van Berkelland

Borculo, 1 maart 2022

N.B. In de ontwikkelagenda is in geel gearceerd weergegeven wat de toevoegingen zijn ten opzichte van de vorige versie van de ontwikkelagenda.

Inleiding

Vanaf 2017 maken wij de Ontwikkelagenda Ruimtelijke Leefomgeving. Daarin zijn met name de ruimtelijke ontwikkelingen opgenomen van de grote kernen, de kleine kernen en het buitengebied. Op 25 januari 2022 heeft B&W de nota Ruimte voor Wonen 2022 vastgesteld. Deze nota geeft belangrijke kaders voor deze ontwikkelagenda, als ook het vastgestelde beleidsplan Spelen en Bewegen 2021-2030. De omgevingsvisie waar aan gewerkt wordt, geeft straks ook belangrijke kaders voor deze agenda. We verbinden aan de ruimtelijke ontwikkelingen steeds meer andere (beleids)opgaven in onze kernen en wijken. Onderstaande infographic geeft een beeld van een denkbeeldige wijk, met veel voorkomende opgaven die spelen in Nederlandse wijken, zoals ook in dorpen en wijken in onze gemeente.

Trends
Er komt veel op ons af de komende jaren. Zo zien we dat vergrijzing (meer ouderen) en ontgroening (minder jongeren) een grote invloed hebben op de ruimtelijke leefomgeving. Zo zijn er minder scholen nodig, maar juist meer verpleeghuizen of woningen die passen bij de behoefte van ouderen. De demografische ontwikkelingen hebben ook gevolgen voor de sociale samenhang in wijken en kernen.

We zien een trend om steeds meer aankopen online te doen in plaats van in de winkels in de dorpscentra. Dat heeft een ruimtelijke en sociale impact in onze gemeente. Leegstand is aanwezig in de centra, op enkele plaatsen al met een groot oppervlak. Samen met eigenaren en gebruikers willen we integrale afwegingen maken. Waar en hoe werken we wel of niet mee aan nieuwe invulling van leegstaande winkelpanden?

Ook in het buitengebied verandert er veel. Steeds meer agrariërs stoppen met hun bedrijf. De nieuwe generatie agrarische bedrijven wordt qua oppervlakte groter. Dit zorgt voor een overschot aan leegstaande (oude) stallen en schuren, met het risico op verpaupering en illegale activiteiten (ondermijning). Met inwoners en ondernemers zijn we in gesprek over het mooi en leefbaar houden van ons buitengebied.

Duurzaamheid blijft een belangrijk onderwerp in onze samenleving. De Berkellandse ambitie is om in het klimaatakkoord te volgen. Dat betekent dat we samen aan de slag gaan met het verduurzamen van gebouwen en ook (vrijkomende) ruimte willen inzetten voor "groene" initiatieven.

Kortom, de samenleving is volop in beweging. We moeten in deze dynamiek keuzes maken om de kwaliteit van onze leefomgeving goed te houden. Via deze Ontwikkelagenda delen we de opgaven die wij zien met de samenleving van Berkelland.

Samenleving voorop!
De gemeente Berkelland kenmerkt zich door een grote betrokkenheid en zelfredzaamheid van inwoners en ondernemers. Dat willen we graag behouden, maar ook versterken. Door wijk- en kerngericht te werken faciliteren we dit. Inwoners en ondernemers organiseren veel zelf. Op diverse terreinen maken ze hun leefomgeving en samenleving mooier, fijner, gezonder en duurzamer. We geven ze daarom de ruimte en het vertrouwen om zaken zelf op te pakken. De gemeente helpt daarbij. We gaan uit van verbindend besturen met tijd voor persoonlijk contact, samenwerking en het versterken van de invloed die inwoners hebben op hun omgeving.

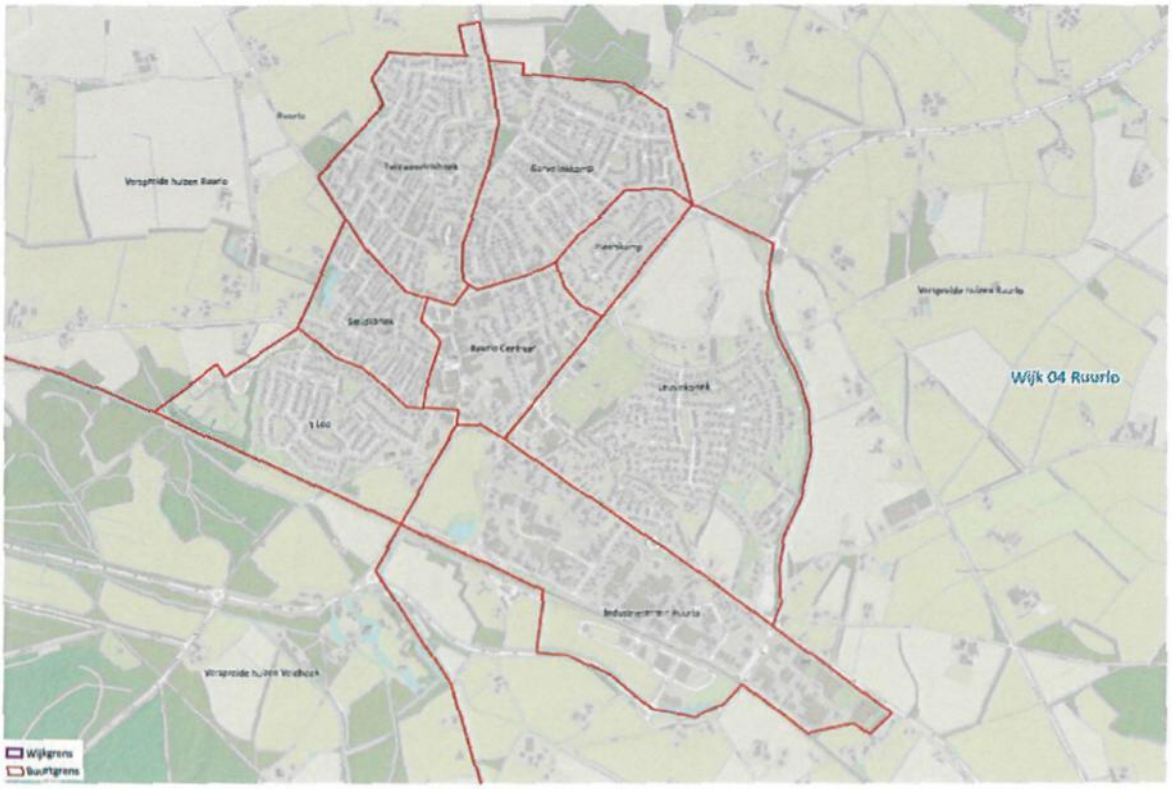
Een belangrijk onderdeel binnen het wijk- en kerngericht werken is het **Berkellands Naoberfonds**. Jaarlijks is er een budget van €100.000 beschikbaar voor goede ideeën van inwoners, verenigingen, stichtingen of andere organisaties. Een idee is goed als het een positieve bijdrage levert aan de Berkellandse samenleving én aantoonbaar draagvlak in de wijk of buurt heeft. In september 2019 is het Berkellands Naoberfonds gestart. Inmiddels zijn we ruim 2 jaar en 140 initiatieven verder. In 2022 gaan we het derde jaar in van het Berkellands Naoberfonds.

Integraler werken
In 2022 willen we nog integraler gaan werken. Dit gaan we o.a. doen door met alle disciplines in de openbare ruimte aan de slag te gaan met het opstellen van een integraal meerjaren-investeringsplan of -agenda (voorlopige naam: MJIP). In dat MJIP komen alle benodigde of gewenste investeringen samen, krijgt integraliteit vorm en worden ze integraal afgewogen. Bij die afweging zullen de gebruikelijke criteria als (o.a.) veiligheid en technische noodzaak worden gebruikt, maar wegen ook aspecten als klimaat en maatschappelijke wensen en uitdagingen mee. Het MJIP zal 10 tot 15 jaar vooruit kijken en geeft daarmee houvast voor het bestuur, de organisatie en ook onze inwoners.

De dorpen en wijken in!
Om goed te weten wat er speelt in ons gebied proberen we zo goed mogelijk in de haarvaten van onze kernen en wijken te komen. Aansluiten bij de netwerken in de wijken, kennen en gekend worden. In coronatijd was dat niet altijd fysiek mogelijk, maar sloten we zoveel mogelijk online aan bij overleggen en bijeenkomsten. Inwoners, verenigingen en maatschappelijke organisaties ontmoeten we jaarlijks ook tijdens de landelijke burendag, 4e zaterdag in september en NL doet dagen in maart.

Na de verkiezingen willen we graag met het nieuwe college en de raad onze wijken en dorpen in. Zij kunnen dan zien en horen hoe resultaten, in het proces met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties, tot stand zijn gekomen.

Hoofdstuk 1 Ruurlo

1.1. Ontwikkelpunten voor Ruurlo

1.1.1. Behoud van aantrekkelijke woonwijken door wijkontwikkeling

Samen met inwoners en wijkpartners werken we op verschillende manieren aan de leefbaarheid van Ruurlo.

Dorpscoöperatie Ruurlo
In 2021 is er een groep inwoners opgestaan om een dorpscoöperatie voor Ruurlo te vormen. Hieraan werkten inwoners mee die aan het in 2020 gestarte en inmiddels gestopte JOUWRuurlo hebben meegedacht, maar er zijn ook nieuw inwoners aangesloten. Tussen mei en september hebben ruim 20 inwoners en het ambtelijke kernteam Ruurlo in 5 sessies de basis voor deze dorpscoöperatie gelegd. Door de brede vertegenwoordiging van deze inwoners in o.a. het lokale verenigingsleven kan hierop verder gebouwd worden.

Om tot de vorming van de dorpscoöperatie te komen is een groep van 5 kwartiermakers gevormd. Het doel is om de coöperatie in 2022 op te richten. Er wordt nu verder gewerkt aan het bestendigen van de dorpscoöperatie Ruurlo, zo worden bijvoorbeeld de werkgroepen gevormd, de bekendheid van de coöperatie in Ruurlo vergroot en leden, zowel individuen als bedrijven, geworven. De dorpscoöperatie wil een zo groot mogelijk deel van Ruurlo vertegenwoordigen. Door met leden te werken is het draagvlak in de samenleving helder.

Als gemeente Berkelland hebben we in Ruurlo hiermee een sterke extra partner. De coöperatie gaat zelf aan de slag in Ruurlo, maar zal ook samenwerken met ons als gemeente. Het kernteam Ruurlo is actief betrokken bij de oprichting om de lijnen kort te houden en de relatie voor deze samenwerking te bouwen. Samen voor een nog leefbaarder Ruurlo.

Nieuw in Ruurlo
In 2020 is het idee geboren om nieuwe inwoners van Ruurlo welkom te heten binnen het dorp. Het plan was om in 2021 dit idee verder op te pakken en uit te voeren. Door de coronamaatregelen heeft de uitvoering nog niet plaatsgevonden. Wel is er tijdens de avonden over de oprichting van de dorpscoöperatie in Ruurlo over dit onderwerp gesproken en is dit ook iets waar inwoners en ondernemers graag een rol in spelen. Een werkgroep van de coöperatie heeft ideeën ontwikkeld hoe dit vormgeven kan worden. In 2022 organiseren we de eerste bijeenkomst.

DUO-fiets voor Ruurlo
In gesprek met de Regio-bank is gesproken over een duo-fiets van en voor Ruurlo. Met behulp van adviseurs van de Regiobank wordt dit initiatief gerealiseerd. De gemeentelijke welzijnswerker heeft contact gelegd met passende maatschappelijke organisaties in Ruurlo. Hiervan heeft De Zonnebloem de handschoen opgepakt om de duo-fiets in Ruurlo gerealiseerd te krijgen. Zij zamelen voor dit initiatief lokaal geld in (ondernemers, organisaties, inwoners), zoeken vrijwilligers en doen regelwerk voor onderhoud, stalling en uitleen. In samenwerking met de Regio-bank is de duo-fiets aangeschaft en kan deze door alle inwoners van Ruurlo gebruikt worden.

Inwonersspreekuur
De gemeente wil in Ruurlo meer zichtbaar en aanwezig zijn als makkelijke en benaderbare gesprekspartner in en van Ruurlo. Het was de bedoeling om vanuit de gemeente vanaf dinsdag 20 oktober 2020 wekelijks in de ochtend in het pand van SVEN voor inwoners aanwezig te zijn. Die afspraak werd gemaakt met ondernemers naar aanleiding van een economische dialoog met ondernemers, die plaatsvond op 28 september 2020. Helaas is dat vanwege de coronamaatregelen niet doorgegaan.. De insteek was om te praten over ideeën en wensen, vooral met ondernemers maar ook met inwoners. Afhankelijk van de coronamaatregelingen starten we hier in 2022 mee.

Eenzaamheid Ruurlo
In 2020 is door ambtenaren uit verschillende vakgebieden naar de beschikbare data over Ruurlo gekeken. Eenzaamheid blijkt hierin een thema dat aandacht verdient. De wijk Esselenbroek liet in het onderzoek meer eenzaamheid zien, dit werd ook bevestigd door Voormekaar. Zie onder het kopje 'wijkschouw' de actie die hierop wordt ingezet. Met organisaties als De Zonnebloem, Vrouwen van Nu, 't Dorpshuis en de 2 kerkgenootschappen is in 2021 regelmatig contact geweest hoe er vanuit hen zorg gedragen werd voor inwoners die met name door de corona-situatie veel alleen waren .

In samenwerking met De Elfenbank, ProWonen, Sportfederatie Berkelland en enkele bewoners is op het terrein achter De Parel (aan de Loolaan) de jeu de boules baan vernieuwd en in ere hersteld. Elke dinsdagavond kwamen bewoners uit de buurt daar samen voor een spel, contact en ontmoeting. Na de koude periode zal dit in het voorjaar van 2022 worden voortgezet.

Verkeersonderzoek
Op basis van vragen aan de gemeente van bewoners, ondernemers en anderen uit diverse straten heeft de gemeente in het voorjaar van 2021 een verkeersonderzoek laten uitvoeren. Dit onderzoek heeft inzicht gegeven in de hoeveelheid verkeer, de samenstelling van dit verkeer en de gereden snelheid. Ook heeft het onderzoek verschillende zaken duidelijk gemaakt:

- er zijn nu geen problemen in de verkeersafwikkeling
- een aantal straten zijn wel en een aantal zijn nog niet ingericht conform de bestaande wegcategorisering. Er is nu met cijfers inzichtelijk geworden waar duidelijk sprake is van doorgaand verkeer
- waar te snel wordt gereden
- waar meer aandacht zal moeten komen voor het langzaam verkeer.

Zonder de actieve participatie van de bewoners, ondernemers en anderen was dit verkeersonderzoek er niet geweest.

Hoewel de gemeente zich er van bewust is dat het onderzoek in corona-tijd is gehouden en dus niet alle metingen een absolute weergave zijn van de normale situatie, biedt het onderzoek meer dan voldoende houvast om in de komende jaren het verkeers-en vervoersbeleid voor Ruurlo vorm en inhoud te geven. Daarbij spelen verkeersveiligheid, bereikbaarheid en leefbaarheid een grote rol. Als eerste uitwerking wordt in het voorjaar van 2022 de bestaande wegcategorisering tegen het licht gehouden. Aan bod

komen dan vragen waar 30 km/h kan blijven of uitgebreid kan worden ,waarbij zeker rekening wordt gehouden met de nood- en hulpdiensten (in lijn met de motie die de Tweede Kamer hierover aannam). Dit vergt zorgvuldig overleg.

Berkellands Naoberfonds
In 2021 is het muzikaal project 'de Rattenvanger van Ruurlo' voor de jeugd van Sophia's Lust ondersteund door het Berkellands Naoberfonds. Na uitgebreide repetities komt dit project medio 2022 tot uitvoering.

Hieronder wordt voor elke wijk in Ruurlo beschreven welke lopende projecten en/of activiteiten in de wijk in 2021 hebben plaatsgevonden en/of in 2022 gepland staan.

Wijk Garvelinkkamp

Garvelinkkamp
Hier is de grootschalige vervanging van het rioolstelsel en herinrichting van de openbare ruimte aan de orde. In 2022 wordt conform de investeringslijst, gestart met de voorbereiding en daarmee gaat het project in het gebied van start. De daadwerkelijke uitvoering start in 2023 met een geplande afronding in 2029. Door de grote omvang van het project zal er gewerkt worden in 5 uitvoeringsfases. In iedere fase zullen de bewoners worden betrokken bij de wijze waarop de openbare ruimte opnieuw wordt ingericht. Het project start een jaar later dan gepland, omdat er is gewacht op het gemeente brede regenwaterstructuurplan. Dat plan is nu gereed. De grootschalige vervanging in Garvelinkkamp is een wijkgerichte uitwerking van het overkoepelende regenwaterstructuurplan.

Wijk Esselenbroek

De Schoemaker
Er is geconstateerd dat het riool in dit gebied bij hevige regenval overbelast wordt. Het gevolg is hinder en ongemak voor bewoners. De vuilwaterafvoer zal moeten worden verlegd en vervangen, er komt een ondergrondse berging voor regenwater en er komt een regenwaterberging in de groene/openbare ruimte.
In het eerste kwartaal van 2021 is het plan gepresenteerd aan de bewoners. De uitvoering zal starten in het voorjaar van 2022 met de oplevering in het najaar van 2022. Door corona is de levertijd van materialen langer dan vorig jaar ingeschat. Het project loopt daarom ongeveer een halfjaar uit.

Pasmanshaard
Naar aanleiding van een initiatief uit de buurt is er in 2020 een buurtavond in de Pasmanshaard geweest. Daar is een breed gedragen plan ontstaan om het huidige groen te vervangen en de speeltuin te vernieuwen. Vanuit ambitie gericht beheer zijn bewoners actief betrokken bij de ontwerpfase. Ze zijn ook actief betrokken bij de realisering van het plan en ze hebben zich bereid verklaard om bij het onderhoud een rol te krijgen. Dit project is in 2021 afgerond.

Koningsbuurt/buurt Esselenbroek
De welzijnswerker, BOA, gebiedscontactpersoon en ProWonen hebben het plan om begin 2022 samen met bewoners uit deze wijk een schouwende wandeling te maken door de buurt. Er is voor deze buurt gekozen omdat daar vanuit verschillende hoeken aandacht voor gevraagd is. Vragen die we in de schouw centraal stellen zijn o.a.: Hoe wordt de buurt ervaren? Hoe zit het met het groen? Hoe is de samenhang in de buurt? Wat is het karakter van de buurt?

Wijk Smidsbrink

De vijvers aan de Vijverweg en Stationsstraat
Beide vijvers staan in delen van het jaar droog, met alle voorstelbare gevolgen van dien. De beide vijvers worden in coproductie met het waterschap uitgediept, om het waterniveau te verhogen en daarmee het zelfreinigend vermogen van de vijvers te herstellen.

Voor het park waarvan de vijver aan de Vijverweg onderdeel is, is samen met bewoners een herinrichtingsplan gemaakt. De eerste bewonersavond vond plaats in september 2020. De voorbereidingen zijn nu in volle gang en realisering vindt plaats in 2022. Door corona is de levertijd van materialen langer dan vorig jaar ingeschat. Het project loop daarom ongeveer een halfjaar uit.

KWIEK beweegroute in Ruurlo
In samenwerking met Sportfederatie Berkelland, Estinea en Sius (voorheen St. de Lichtenvoorde) wordt er een beweegroute uitgezet in Ruurlo. KWIEK is een beweegroute die gebruik maakt van straatmeubilair in de buurt. Via speciale stoeptegels op de route worden balans, kracht, uithoudingsvermogen getraind. De voorkeur heeft het om deze route bij en in de buurt van den Oldenhof en rond de vijver vorm te geven. We verwachten deze route in de eerste helft van 2022 te realiseren.

Wijk Smidsbrink – 't Loo

Loolaan
Er is worteldruk van bomen aan de Boomgaard en Loolaan. Dit is een aanleiding om in 2022, in samenspraak met de buurt, te werken aan verbetering. Omdat we zien dat het gaat over een terugkerend probleem, wordt er gezocht naar een blijvende oplossing, waarin het groene karakter van de straten mét bomen, behouden blijft. "Behoud van bomen" is een belangrijk uitgangspunt van de gemeente Berkelland.

Speelvoorziening 't Loo
Tussen de straten Hazelnoot, Bosbes en Beukenoot zit een groot veld met verschillende speeltoestellen. Doordat meerdere speeltoestellen niet meer door de veiligheidskeuring kwamen zijn deze verwijderd. Door de grote behoefte in deze buurt naar speelvoorzieningen is, na gesprekken met de buurt en na vragen van uw Raad, een plan voor vernieuwing van de speelvoorzieningen op deze locatie gestart. Eind 2021 is het definitieve plan met de buurt gedeeld. De realisatie vindt begin 2022 plaats.

Wijk Haarskamp

Haarskamp

We zijn in overleg met bewoners in de Haarskamp over diverse leefbaarheidsonderwerpen die naar voren zijn gekomen in een enquête die bewoners hebben gehouden in hun eigen straat. Overleg met betrekking tot de mogelijkheden vindt plaats. De eerste werkzaamheden zijn gerealiseerd in 2021. Complete afronding (herstel groen, extra parkeerplaatsen, inpassing speelvoorzieningen) vindt plaats in eerste kwartaal van 2022.

Wijk Leusinkbrink

Groen Joostenkamp
Op initiatief van de bewoners van Joostenkamp is een nieuw plan gemaakt voor de inrichting van het plantsoen in hun straat. Na realisatie van dit plan begin 2022 neemt de buurt het beheer van het plantsoen over.

Speeltuin de Weide
Samen met de buurt is gekeken naar een mogelijke vernieuwing van de speeltuin en de openbare ruimte hieromheen. In 2022 wordt de grond van de speeltuin vernieuwd en komen er nieuwe speeltoestellen. Daarnaast worden er bomen gepland voor extra schaduw en komt er een plek waar de buurt elkaar kan ontmoeten.

1.1.2. Aantrekkelijk winkelgebied behouden

Centrum

- Voorkomen dat het compacte centrum door leegstand van winkels haar aantrekkelijkheid verliest. Ook aandacht voor de fysieke gesteldheid (materiaal en inrichting) van de openbare ruimte. De laatste herinrichting dateert van 2000-2002. De Ruurlose Ondernemersvereniging (ROV) heeft een eerste aanzet voor een nieuw centrumplan gemaakt.
- De leegstand in het centrum van Ruurlo is iets verminderd. Die ontwikkeling is recent en wij houden de vinger aan de pols en kijken samen met de ondernemers naar nieuwe kansen.
- De detailhandel vormt het hart van ons centrum en we hebben in de Structuurvisie Wonen transformatieruimte opgenomen. Verder steken we energie in het voorkomen van leegstand en kijken met pandeigenaren naar nieuwe kansen en mogelijkheden.
- In het centrum van Ruurlo wordt samen met een groep ondernemers en bewoners gekeken naar mogelijkheden om de beleving van de straat te verbeteren. Hierbij wordt ook aandacht besteed aan de aanwezige parkeerplaatsen en de verkeerscirculatie. Bewoners en ondernemers konden hun wensen en ideeën voor het centrum kenbaar maken, dit gebeurde onder andere via de ludieke kerstballenactie in de Ruurlose kerstboom op het Kerkplein.

In 2022 gaan we in gesprek met bewoners, ondernemers, gebruikers en bezoekers van het centrumgebied om contouren te schetsen en te benoemen wat de kwaliteit van het centrum precies is en hoe die behouden/verbeterd kan worden.

1.1.3. Onderwijs

Onderwijs

Het Integraal Huisvestingsplan onderwijs gemeente Berkelland 2020-2036 is op 15 september 2020 door de raad vastgesteld. Voor fase 1 (2020-2023) zijn er geen wensen met betrekking tot het onderwijs in Ruurlo.

1.1.4. Sport

Sporthal Ruurlo

De plannen voor een nieuwe sporthal houden de gemoederen in Ruurlo flink bezig. De huidige sporthal voldoet niet meer aan de eisen van deze tijd. Over de omvang van een nieuwe sporthal (4 zaaldelen) bestaat weinig discussie. Dat is anders als het over de locatie voor een nieuwe sporthal gaat. In juli 2021 is er een aanvullend onderzoek gestart naar 4 locaties. Omwonenden en andere belanghebbende zijn in fase 1 van het onderzoek betrokken. Doel daarvan was om in een zo vroeg mogelijk stadium op te halen wat er leeft, welke zorgen en ideeën er zijn. Het onderzoek is basis voor een definitief besluit van de gemeenteraad. Besluitvorming vindt plaats in 2022.

1.1.5. Recreatieve kansen benutten

Fysieke inrichting verbinding More met centrum Ruurlo:

Voor de aanleg van een pad van museum MORE naar het centrum is een werkgroep opgericht, die zich bezighoudt met de verbinding van het kasteel/centrum. In de werkgroep zitten ondernemers uit het centrum en daarbuiten, een vertegenwoordiger van museum MORE, een vertegenwoordiging van de Kunstkring en een aantal ambtenaren. De grondverwerving is december 2020 afgerond. In overleg met betrokkenen/werkgroep wordt het plan nader uitgewerkt en uitgevoerd. In het eerste kwartaal van 2022 worden de plannen geconcretiseerd met de werkgroep en andere betrokken.

Mountainbikeroute

In 2020 is in Ruurlo een nieuwe mountainbikeroute aangelegd en verbonden met andere naastgelegen mountainbikeroutes. De komende jaren zullen meer van dit soort routes volgen die, met elkaar verbonden worden.

Gaon
Als onderdeel van het Achterhoekse project Gaon zijn in 2021 op het station in Ruurlo en bij de Heikamp elektrische deelfietsen geplaatst met als doel om de Achterhoek beter bereikbaar te maken. De resultaten van de pilot waren wisselend. Daarom is besloten om de fietsen eind 2021, na het aflopen van de pilotperiode, te verwijderen. Binnen de thematafel mobiliteit wordt het project verder geëvalueerd en vervolgplannen uitgewerkt. Of en hoe er een vervolg aan dit project gegeven wordt is op dit moment nog onduidelijk. De thematafel mobiliteit van de Regio Achterhoek is hiervoor aan zet.

Klompenpad De Bruil
In de buurtschap De Bruil werkt een lokale werkgroep in samenwerking met Stichting Landschapsbeheer Gelderland en de gemeente Berkelland aan de realisatie van een nieuw klompenpad. Dit zou voor Berkelland het 3e klompenpad zijn. Het college heeft in het voorjaar van 2020 ingestemd met het besluit om het bij maximaal 3 klompenpaden te laten in Berkelland. Omdat de processen om te komen tot een nieuw klompenpad erg tijdrovend zijn, kan op dit moment nog geen inschatting gegeven worden over wanneer de route klaar is.

1.1.6. Bedrijven

Duurzaam innovatief en zelfvoorzienend bedrijvenpark Ruurlo
Verduurzaming van bedrijventerreinen is een belangrijk aandachtspunt, waarbij publieke en private investeringen elkaar kunnen versterken. Het grote doel is om op de lange termijn een zelfvoorzienend innovatief, duurzaam en energieneutraal park te realiseren. Inmiddels is er een kerngroep van ondernemers die zaken als besparingen, plaatsen van zonnepanelen, verwerking van afval, etc. nader willen onderzoeken.

De vraag naar bedrijfskavels is ook in Ruurlo groot. De beschikbare kavels zijn dan ook in reservering.

De werkgroep KVO (Keurmerk Veilig Ondernemen) is afgelopen jaar 3 keer bijeen geweest en de acties vanuit de schouw zijn allemaal opgepakt. Ook komend jaar zal de werkgroep verder werken aan een kwalitatief en kwantitatief goed bedrijventerrein.

1.2. Ruimte voor woningbouw

Voor de stand van zaken van de woningbouwprogrammering verwijzen wij naar de notitie Ruimte voor wonen 2022.

1.2.1. Woningbouw

In Ruurlo hebben we in 2021 circa 80 woningen aan de voorraad toegevoegd. Een van de opgeleverde projecten is 't Rikkelder, onderdeel van het bouwproject op het Bundeling terrein. Het betreft hier 15 levensloopbestendige zorgwoningen. De voormalige Willibrordusschool aan de Stationsstraat krijgt een andere bestemming. Dit project staat in de startblokken. Hier worden 22 zorgappartementen gerealiseerd. De karakteristieke voorgevel van het pand blijft ook in de nieuwe situatie bestaan.

In de wijk Leusinkbrink is veel nieuwbouw toegevoegd in de vorm van twee-onder-één kapwoningen, levensloopbestendige vrijstaande woningen en er liggen plannen voor 11 rij- en hoekwoningen aan de Kremerskamp. In de uitleglocatie Leusinkbrink liggen door het strategisch verwerven van grondpositie in Leusinkbrink Noord en Zuid veel kansen om meerwoningbouwontwikkelingen mogelijk te maken.

We zien dat er op het gebied van betaalbare koop en sociale huur nog veel vraag is in Ruurlo en de potentiële plannen op andere locaties kansen geven voor andere doelgroepen.

De plannen waarop een principebesluit is genomen (zoals de locatie aan de Stationsstraat, de ontwikkelingen op Leusinkbrink) en de potentiële plannen zijn geanalyseerd. Hierbij verwachten we dat we op korte termijn invulling kunnen voldoen aan de vraag en er (nu) nog geen extra uitleglocaties nodig zijn. Het richtinggevende aantal te realiseren woningen voor Ruurlo ligt op ongeveer 155 woningen waarvan circa 70 koopwoningen, circa 20 levensloopgeschikte koopwoningen en circa 65 huurwoningen.

1.2.2. Wonen en Zorg

Bundeling
De transformatie van het Bundelingspark is afgerond. In 2021 zijn de laatste levensloopgeschikte woningen opgeleverd: De oude Bundeling is gesloopt. Op het vrijgekomen terrein zijn 25 laagbouw woningen gerealiseerd en een nieuwe ontmoetingsruimte. De Schoven en de Garven zijn ook aangepakt. Hiermee is de nieuwbouw opgeleverd. Met deze herontwikkeling willen Sensire en ProWonen graag blijven aansluiten op de woonwensen en behoeften van (toekomstige) bewoners in en rondom Ruurlo.

Voormalige St. Willibrordusschool (Stationsstraat 4)
De bidbookprocedure is in 2020 doorlopen en heeft geresulteerd in een keuze voor het plan van Javri Holding BV uit Lochem. Javri wil op deze plek een woonzorgvoorziening ontwikkelen met 22 zorgappartementen. De nieuwe eigenaar heeft aangegeven dat hij de karakteristieke voorgevel van de school wil integreren in het bouwplan. De sloopvergunning is inmiddels afgegeven en binnenkort starten de werkzaamheden.

Hoofdstuk 2 Eibergen

2.1. Ontwikkelpunten voor Eibergen

2.1.1. Behoud van aantrekkelijke woonwijken door wijkontwikkeling

Samen met inwoners en wijkpartners werken we op verschillende manieren aan de leefbaarheid van Eibergen.

Stichting InEibergen
Een initiatiefgroep is bezig om de ondernemers- en verenigingsstructuur beter vorm te geven. De ondernemers en de bedrijven gaan samenwerken onder de naam 'Eibergen Onderneemt'. De verenigingen en (activiteiten)stichtingen proberen elkaar meer te vinden binnen 'Eibergen Beweegt' (dit is al goed gelukt in oktober 2021 tijdens het 'Halloweekend', tevens opening nieuwe centrum). Eibergen Onderneemt en Eibergen Beweegt zijn weer met elkaar verbonden via de stichting InEibergen. Deze stichting werkt aan een projectplan met doelen voor de komende 2 jaar. Over uitvoering en financiering hiervan is ze in gesprek met de gemeente.

Team Eibergen / Rekken
Hierin zitten deelnemers van professionele organisaties die actief zijn in dit gebied. Vanuit gemeente zijn dat de medewerker welzijn, jongerenwerker, civiel projectleider, ruimtelijk projectmanager, project-ondersteuner, boa en gebiedscontactpersoon. Extern sluiten woonconsulent ProWonen en de wijkagent aan. En indien aan de orde andere vakinhoudelijke collega's. In het team delen en bespreken we ontwikkelen in het gebied en kijken we waar slimme verbindingen te leggen zijn. Het team zit in de opbouwfase en komt elke 4 tot 6 weken bij elkaar.

Eibergen Gezond
Op initiatief van enkele zorgprofessionals is gekeken naar de samenwerking in Eibergen, vanuit het idee 'we kunnen méér samen'. Vanuit deze eerste ontmoeting is er doorgepraat en toegewerkt naar het breed opzetten van een gezondheidsnetwerk Eibergen onder de noemer 'Wijkgericht samenwerken – Eibergen Gezond'. Thema's waarbinnen het netwerk nu gerichte acties heeft zijn o.a. elkaar leren kennen en beter weten te vinden, Positieve Gezondheid, vergroten zelfredzaamheid kwetsbare ouderen en het vergroten van taal- en gezondheidsvaardigheden van de Eibergenaar. Vanuit de gemeente sluit de welzijnsmedewerker aan in dit netwerk.

Jimmy's Eibergen
Er is een groeiende behoefte onder (een deel van de) jongeren in Eibergen naar een plek om samen te komen. Het jongerenwerk opent hiertoe naar verwachting in maart een (tijdelijke) Jimmy's locatie in de kelder van kulturhus/gezondheidscentrum 't Spieker.

Hieronder wordt voor elke wijk in Eibergen beschreven welke lopende projecten en/of activiteiten in de wijk in 2021 hebben plaatsgevonden en/of in 2022 gepland staan.

Wijk 'Prins Bernhardstraat – Plan Zuid – Vrijersmaat'
- De duplexwoningen aan de Thorbeckestraat en Karel Doormanstraat en de basisschool locatie Huenderstraat zijn gesloopt. In samenwerking met ProWonen wordt het gehele gebied opnieuw ingericht. De openbare ruimte richt de gemeente in samen met omwonenden.
- In de aangrenzende Patrimoniumbuurt is in 2019 gestart met een toekomstverkenning van 62 sociale huurwoningen. De technische conditie van de woningen is matig tot slecht, de woningen zijn nog niet verduurzaamd, de woningen voldoen niet meer aan de gebruikseisen van deze tijd en hebben geen toekomstbestendige plattegrond. De staat van de woningen is zodanig, dat verbetering nodig is. Deze verbetering kan bereikt worden door sloop/nieuwbouw en voor een deel van de woningen wordt renovatie onderzocht. In de toekomstverkenning werken ProWonen, gemeente en het Gelders Genootschap samen. Dit laatste omdat het een cultuurhistorisch waardevol stukje Eibergen is.
- De Menno ter Braak school en woonzorgcentrum De Meergaarden onderzoeken de mogelijkheid om de buitenruimte (schoolplein, tuin, dierenweide) meer met elkaar te verbinden.
- Samen met bewoners is gewerkt aan een nieuw ontwerp voor de speeltuinen aan de Vogelenzangstraat, Nachtegaalstraat en Nachtegaalplein. Realisatie in 2022.
- Daarnaast wordt op gemeentelijk terrein achter basisschool Het Sterrenpalet een survivalbaantje aangelegd. Dit is een initiatief van de ouderraad van school en wordt mede gerealiseerd met financiering van het **Berkellands Naoberfonds**. Gemeente en school maken afspraken over beheer en onderhoud.
- De leerlingtoestroom op IKC het Sterrenpalet is zo groot dat er tijdelijk groepen zijn gehuisvest op voormalig schoollocatie de Regenboog aan de Lariksweg. Inmiddels wordt gewerkt aan tijdelijke noodlokalen op het huidige schoolterrein.
- De Huenderstraat (deel tussen Klaashofweg en Nachtegaalstraat) wordt opnieuw ingericht. Bij aanwonenden zijn inmiddels aandachtspunten en wensen geïnventariseerd.

Wijk 'Bronbeek, Zuivelfabriek, Rozenkamp'
- In delen van wijk de Bronbeek is de kwaliteit van de openbare ruimte op lange termijn een punt van aandacht. In de wijk is een eerste schouw van de kwaliteit van de openbare ruimte gedaan. Er is (in de gehele gemeente, dus ook hier) een technische weginspectie geweest. Uitkomsten hiervan moeten nog nader besproken worden en zullen mede bepalend zijn voor de prioritering in de aanpak van de openbare ruimte in deze wijk ten opzichte van andere wijken en dorpen.
- De speelplekken aan de Anjerstraat en aan de Hupselseweg worden in 2022 samen met de buurt opnieuw ingericht.
- De pleinen in de Tulpstraat en de Anemonenstraat worden opnieuw ingericht (inclusief verbetering van de afwatering naar een naastgelegen stuk land aan de Olden Eibergsedijk). Start uitvoering in 2022.
- In wijk de Rozenkamp wordt de openbare ruimte opnieuw ingericht. Het participatietraject met bewoners loopt en zit nu in de schetsontwerpfase. Naast de openbare ruimte onderzoeken we of er andere wensen of aandachtspunten zijn, bijvoorbeeld op het gebied van sociale contacten en het verduurzamen van de eigen woning.

Wijk 'Hofrichter, Den Esch, Westenesch'

- Voormalig basisschool De Driesprong staat sinds september 2019 leeg. We houden contact met de buurt om eventuele overlast op deze plek te voorkomen of te beperken. Inmiddels is zorgorganisatie Dagelijks Leven in beeld om een plan te realiseren voor een woon-zorg locatie voor mensen met dementie. Een eerste bijeenkomst met de buurt is geweest. Daar is door de buurt positief op gereageerd. De aanvraag voor een omgevingsvergunning is inmiddels ingediend.
- Voormalige basisschool De Regenboog heeft tijdelijk dienst gedaan als extra locatie voor schoolklassen van het snel groeiende IKC Het Sterrenpalet. Nu hiervoor een andere oplossing is gevonden starten we de verkenning naar een passende herbestemming van deze locatie.

Opening schoolplein Op d'n Esch (sept. 2021)

- Basisschool Op d'n Esch heeft haar nieuwe schoolplein, met aandacht voor natuur, klimaat en buitenlessen, geopend in september 2021.

Wijk 'Centrum'

- De revitalisering van de openbare ruimte in het centrum (project Centrumplan Eibergen) is afgerond. Wat nog op de rol staat is een evaluatie van (de realisatie van) dit project
- In oktober 2021 vond de feestelijke opening van het nieuwe centrum plaats; een mooie samenwerking tussen Eibergse ondernemers en verenigingen
- Zalencentrum de Huve wijzigt haar naam in 'dorpshuis de Huve'. Het bestuur is onlangs voor een groot deel vernieuwd en vaart een nieuwe koers gericht op een breed scala aan sociale, maatschappelijke en culturele activiteiten.
- In de naastgelegen bibliotheek is sinds augustus het initiatief De Dorpskamer gevestigd. Een plek waar op vaste dagdelen inwoners van Berkelland zonder indicatie kunnen aanschuiven voor activiteiten of een kopje koffie.
- Voormalig gemeentehuis van Eibergen 'Villa Smits' is verkocht en zit op dit moment in een vergevorderd stadium van de verbouwing/renovatie van het pand. Het gebouw heeft een maatschappelijke bestemming.
- Via het **Berkellands Naoberfonds** heeft stichting Podium Eibergen een bijdrage ontvangen voor het geven van diverse klassieke concerten en masterclasses voor jong en oud in Eibergen en omgeving. Vanwege corona konden nog niet alle voornemens worden uitgevoerd. Maar ook in aangepaste vorm zijn er al successen geboekt, waaronder de balkonconcerten voor verzorgingstehuizen.

Wijk 't Simmelink'

- Uit delen van 't Simmelink komt de wens om de gedateerde openbare ruimte, met name het groen, te vernieuwen. Er is inmiddels een verkennende wijkschouw geweest met verschillende vakcollega's. Deze situatie wordt in beeld gebracht waarna verdere besluitvorming over gewenste aanpak volgt.
- Er wordt gewerkt aan de realisering van het Integraal Kindcentrum 't Simmelink en een sportzaal. Vanwege budgettaire vraagstukken hebben de plannen vertraging opgelopen. Hiervoor is inmiddels een oplossing. 2 van de 3 voormalige schoolgebouwen op het betreffende terrein zijn gesloopt. Voor de ruimte die vrijkomt wordt t.z.t. met de buurt een ontwerp gemaakt.
- Op de volkstuinlocatie aan de Zwilbroekseweg zijn plannen in voorbereiding om samen met initiatiefnemers een tijdelijke locatie

Doorkijk 3d ontwerp speelplek Muggenborg

voor Tiny Houses te creëren. Er wordt op dit moment overleg gevoerd over de inrichting van het terrein. Verwachting is dat in het voorjaar 2022 gestart wordt met de aanleg van riool en verharding.
- Het plantsoen aan de Ketterinkbraak is opnieuw ingericht. Dode bomen waren hiertoe aanleiding.
- Het plantsoen aan de Kruiskamp wordt opnieuw ingericht. Er ligt een conceptplan, opgesteld met enkele aanwonenden. Dit plan is nader besproken met de buurt in het eerste kwartaal van 2022 en wordt naar verwachting dit jaar uitgevoerd.

Wijk Mollemors – Berkellanden
- Er is een groeiend aantal jonge gezinnen in deze wijk en daarmee groeit de behoefte aan vernieuwde, uitdagende speelplekken in deze wijk. In voorjaar 2021 is met bewoners van de buurten de Muggenborg en Hasselt gesproken over wensen, aandachtspunten en ideeën. De nieuwe speelplekken zijn in het najaar van 2021 gerealiseerd.
- Het groen aan de Pelkweg is najaar 2021 opnieuw ingericht, nadat hierover is gesproken met de buurt.

Wijk 'Op de Bleek – de Maat'
- Op de Bleek is de meest recente nieuwbouwwijk van Eibergen (met uiteindelijk 213 woningen). De openbare ruimte wordt in kwartaal 1 van 2022 overgedragen door de projectontwikkelaar aan de gemeente. De laatste woningen worden momenteel afgebouwd en daarmee is de wijk klaar.
- Afgelopen zomer is een initiatiefgroep ontstaan van bewoners die zich storen aan het vele afval (dat naast de prullenbakken ligt) en hondenpoep op locatie de Maat. Met hen zijn we in gesprek op welke wijze zij kunnen meedenken en bijdragen in de aanpak van dit probleem. Er ligt ook een link met het jongerenwerk en politie.
- Het jongerenwerk bereidt met enkele jongeren een plan voor om de skatebaan te vernieuwen.
- Er loopt een initiatief voor het ontwikkelen van een recreatieve route tussen de Kruidenhof, de Bijenkamp en de Maat/de Huve met het thema.. bijen ☺.

2.1.2. Aantrekkelijk winkelgebied behouden

In de afgelopen jaren heeft de Taskforce Eibergen (ondernemers, bewoners en gemeente) gewerkt aan plannen voor inrichting van het centrum. Het betreft het gebied tussen het Zwikkelaarsplein, Burg. Wilhelmweg, De Maat en Nieuwstraat. De herinrichting is klaar; een evaluatie volgt nog. Eind oktober 2021 is het nieuwe aantrekkelijke centrum geopend.

In het centrumgebied vindt tweejaarlijks een schouw plaats met vertegenwoordiging van centrumondernemers en gemeente in het kader van Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO).

Onder de paraplu van stichting In Eibergen is de wens uitgesproken om als organisaties, verenigingen en ondernemers meer samen te werken aan een aantrekkelijk Eibergen. Een van de speerpunten is afstemming van activiteiten en activiteiten slim bundelen in een hele dag of weekend.

2.1.3. Onderwijs

IKC Het Sterrenpalet
Begin 2019 zijn 3 christelijke basisscholen samengevoegd en hebben zij zich gevormd met kinderopvang tot één nieuw Integraal Kind Centrum: IKC 't Sterrenpalet aan de Prins Bernhardstraat. Het aantal leerlingen is hard gegroeid op IKC Het Sterrenpalet. Op 31 augustus 2021 heeft het college besloten 3 noodlokalen te plaatsen bij het IKC. De voorbereidingen hiervoor zijn in gang gezet. In de tussenperiode wordt dit ruimtetekort opgevangen in het schoolgebouw aan de Lariksweg in Eibergen.

IKC 't Simmelink
Het voorstel 'Nieuwbouw Integraal Kindcentrum en gymzaal het Simmelink' is in de raad van december 2019 vastgesteld. De voorbereiding is in gang. Op 23 november 2021 heeft de raad besloten extra krediet beschikbaar te stellen voor de realisatie van nieuwbouw voor IKC 't Simmelink inclusief gymzaal.

2.1.4. Sport

Sportpark de Bijenkamp
Gebruikers van de Bijenkamp willen de samenwerking op het sportpark intensiveren. Daarvoor is een subsidieaanvraag gehonoreerd in het gemeentelijke transformatiefonds sport. Het plan omvat actiepunten in te delen in de volgende 2 thema's:

- fysieke aanpassingen richting meer gezamenlijke uitstraling en openheid en
- diverse initiatieven om de bezetting en het gebruik van het sportpark te vergroten met nieuw aanbod en nieuwe doelgroepen

Realisatie van deze ontwikkelpunten gebeurt met ondersteuning van de Sportfederatie Berkelland.

Binnensport Eibergen
In maart 2021 is besloten te starten met een haalbaarheidsonderzoek naar de binnensportaccommodaties in Eibergen (Pickerhal en Rekstok), rekening houdend met de nieuwbouw van gymzaal 't Simmelink. Met als aanleiding verwachte grotere investeringen (ondanks goed onderhoud), de voorbeeldfunctie van de gemeente om bij te dragen aan de duurzaamheidsopgave en een teruglopende bezettingsgraad/dalende huurinkomsten. Het haalbaarheidsonderzoek is samen met betrokkenen uitgevoerd. Met als doel in beeld te krijgen wat de kwantitatieve en kwalitatieve behoefte is en daarmee wat nodig is om in Eibergen (binnen) te kunnen blijven sporten. December 2021 heeft de gemeenteraad een principevoorkeur uitgesproken voor het slopen van de huidige Pickerhal en vervangende energie neutrale nieuwbouw van in totaal 3 zaaldelen op de huidige locatie van de Pickerhal. Bij de behandeling van de perspectiefnota 2023 (juni 2022) wordt aan de gemeenteraad gevraagd een besluit te nemen over de voorkeur en voor de uitvoering ervan financiële middelen beschikbaar te stellen.

2.1.5. Recreatieve kansen benutten

Berkel als stromende ader
De Berkel is de stromende ader van Berkelland. Er zijn kansen voor Eibergen om zich meer te profileren mét de rivier. Zo zouden er meer recreatieve activiteiten op en langs de Berkel plaats kunnen vinden (nu al kun je er o.a. varen met de Berkelzomp, kanovaren, suppen en vissen). En de link tussen het centrum van Eibergen en de Berkel kan verbeterd worden. Het opknappen van de Maat is daarin een belangrijke stap en daar wordt op dit moment aan gewerkt. Samen met het lectoraat regionale ontwikkeling van Saxion Hogescholen wordt de ontwikkelpotentie van de Berkel (dus niet alleen bij Eibergen, maar Berkelland breed) nader onderzocht. Saxion spitst zich niet alleen toe op toerisme en recreatie, want er speelt meer langs de Berkel. Er is daarom gevraagd of ze een traject willen oppakken waarbij ook gekeken wordt naar sport, natuur, landschap en cultuur/erfgoed. Looptijd van dit traject is van februari 2022 tot de zomer van 2023.

Instandhouding traditie midwinterhoornblazen
Langs de N18 is een Midwinterhoorn-plantage aangelegd (initiatief van de stichting Midwinterhoorn Eibergen). Men kan hier zien van welk materiaal de hoorns gemaakt worden en de plantage geeft het hele jaar bekendheid aan de traditie. Blazen op de hoorn mag alleen in een bepaalde periode aan het eind van het jaar. Er is contact met de recreatieve sector, waaronder Stichting Achterhoek Toerisme, om recreatieve kansen t.a.v. het wandel- en fietsknooppuntennetwerk verder te benutten.

Officiële opening midwinterhoornplantage (november 2021)

Trekvogelpad (Lange-Afstand-Wandelpaden: LAW) en flamingoroute
Het Trekvogelpad loopt nadrukkelijk over het grondgebied van de gemeente Berkelland. De etappe Eibergen - Buurserveen wordt gezien als een van de mooiste delen. Wellicht zijn er mogelijkheden voor meerdaagse (wandel)arrangementen (LAW + Klompenpaden). Initiatief hiervoor ligt bij lokale ondernemers. Het routeboekje van de flamingoroute is in 2021 geheel vernieuwd.

Vernieuwing Kruidenhof te Mallem
Net buiten Eibergen tussen de Berkel en de Mallumse Molen ligt de Kruidenhof. Een bezoektuin met allerlei soorten kruiden die onder andere ook onderdak biedt aan Estinea cliënten die hier hun dagbesteding hebben. De Kruidenhof zit midden in een groot vernieuwings- en renovatieproject. Het voorterrein, het bezoekerscentrum met overkapping, de paden en het theater zullen worden gemoderniseerd. Ook komen er meer plekken met ruimte voor activiteiten voor kinderen, evenals een klein voedselbos. Met deze grondige aanpak - waarvoor een LEADER-subsidieaanvraag is gehonoreerd - hoopt de Kruidenhof voorlopig toekomstbestendig te zijn.

Recreatieve route sportpark Bijenkamp
Bij het sportpark in Eibergen zijn sportparkmanagers bezig met plannen om een recreatieve route aan te leggen op het terrein. Hiervoor hebben zij al contact gelegd met de TIP in Eibergen. Dit idee kan namelijk verbonden worden met het initiatief van een recreatieve bijen-route tussen de Kruidenhof, de Huve/de Maat en de Bijenkamp. Voor het uitzetten van de route is inmiddels contact gelegd met Stichting Achterhoek Toerisme.

Street Art
Een bewonersinitiatief onderzoekt samen met Culturije de mogelijkheden voor het toevoegen van street-art-elementen in het Eibergse straatbeeld. In de vorm van beelden of poëzie.

Doorontwikkeling Toeristisch Informatie Punt Eibergen
De TIP en gemeente zijn in gesprek met elkaar om te kijken hoe de TIP in de toekomst verder kan doorontwikkelen en wat daarvoor nodig is. Aanleiding voor dit gesprek is de recentelijke wissel van voorzitter.

Doorontwikkeling verblijfsaccommodaties Eibergen
De Eibergse camping het Eibernest heeft in 2020 CapFun als nieuwe eigenaar gekregen. Het park is sindsdien volop in ontwikkeling en slaat een nieuwe weg in. Daarnaast zijn er ook 2 andere campings in Eibergen in 2021 overgenomen. De verwachting is ook dat deze 2 campings de komende jaren verschillende (ruimtelijke) ontwikkelingen gaan doormaken.

Hof van Eckberge nieuw Toeristisch OverstapPunt (TOP)
In Berkelland komt er in april 2022 een nieuwe TOP bij. Hof van Eckberge krijgt een toeristisch overstappunt. Er zijn tientallen TOP's verspreid over de Achterhoek die het start- en eindpunt vormen voor verschillende recreatieve routes. In 2022 worden door de gehele Achterhoek diverse bestaande TOP's vernieuwd. Het is op dit moment nog niet duidelijk welke bestaande TOP's in Berkelland hierin mee gaan.

Relaxte route over ongehinderde paden
Vanuit de gedachte dat iedereen onbeperkt moet kunnen genieten in de Achterhoek wordt in het voorjaar van 2022 het routeboekje 'Esdorpen, molens en waterrijke natuur' uitgegeven met daarin twee recreatieve routes over ongehinderde paden in Berkelland. In het routeboekje is een 'rondje Eibergen' en 'rondje Neede' opgenomen. De routes zijn geschikt voor handbikes en gecontroleerd door het platform 'Ongehinderd'. De route is tot stand gekomen dankzij een samenwerking tussen Achterhoek Toerisme, gemeente Berkelland, Achterhoek in Beweging, de provincie Gelderland en Ongehinderd.

2.1.6. Bedrijven

Actueel zijn:
- Leegstaande panden op bedrijventerrein de Kiefte worden relatief snel ingevuld en er komt meer vraag naar bouwgrond. Nagenoeg alle beschikbare kavels op de Kiefte zijn in reservering.
- Hetzelfde geldt voor bedrijventerrein de Mors. Ook hier is geen leegstand. Er zijn nog wel een aantal woon-werkkavels beschikbaar. Deze zijn particulier eigendom.
- Op de bedrijventerreinen vindt tweejaarlijks een schouw plaats met vertegenwoordiging van bedrijfsleven en gemeente in het kader van Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO).

2.1.7. Benutten kansen nieuwe autoweg N18

Oude N18 wegaanpassingen
De oude N18 is op 1 oktober 2019 overgedragen aan de gemeente. De automaten van de verkeersregelinstallaties zijn recent (2021) door Rijkswaterstaat vervangen. Bij de instelling ervan is aandacht besteed aan de gewenste betere verbinding tussen Eibergen Oost en Eibergen West. De grens van de bebouwde kom is per 1 mei 2018 verplaatst naar locatie Verosol. Het tracé van deze locatie naar de voormalige komgrens kent inmiddels een snelheidsregime van 50 km/h. Het wegbeeld is hier nog niet in overeenstemming mee, waardoor herinrichting noodzakelijk is vanuit aansprakelijkheden. Over het beschikbare budget is in 2021 duidelijkheid gekomen. Hierbij is aangeven dat de herinrichting kan worden doorgetrokken tot het eerste verkeerslicht en een fietspad dient te worden gerealiseerd tot aan het Assink Lyceum. Na de zomervakantie 2021 zijn de voorbereidingen weer opgepakt en zijn aanwonenden uitgenodigd om input te leveren. Momenteel wordt gewerkt aan de uitgangspunten van een nieuw ontwerp, dat weer wordt voorgelegd aan omwonenden.

Benutten kansen nieuwe N18
De zone tussen de kern Eibergen en de N18 biedt kansen aan recreatie en ondernemerschap. Realiseren van een nieuwe aantrekkelijke entree van Eibergen (De Kiefte) vanaf de nieuwe afslag van N18. Dit is/wordt meegenomen in een programma van eisen en wensen.

2.2. Ruimte voor wonen

Voor de stand van zaken van de woningbouwprogrammering verwijzen wij naar de notitie Ruimte voor wonen 2022.

2.2.1. Woningbouw

In Eibergen zijn in 2021 35 woningen gebouwd. Een van de projecten bestaat uit zeven levensloopgeschikte huurwoningen aan de Huenderstraat, ontwikkelt door ProWonen. Begin 2022 ligt het ontwerp van het project aan de Beltrumseweg, de oude Welkoop locatie, ter inzage. Hier ontwikkelt ProWonen samen met Estinea 28 zorgappartementen voor bewoners met een meervoudige beperking.

Aan de wijk Op de Bleek is in 2021 verder gebouwd. De kavels bestemd voor woningbouw zijn verkocht en de laatste woningen worden momenteel gebouwd. Ook de locatie van de voormalige basisschool de Driesprong krijgt een maatschappelijke invulling. Zorgaanbieder Dagelijks Leven is hier voornemens om 20 studio's te realiseren voor mensen met een zorgvraag. Half december 2021 hebben we een principeverzoek gehonoreerd voor de bouw van drie levensloopgeschikte woningen op de hoek van de Kerkstraat en de Huenderstraat.

Op het perceel van voormalig restaurant Belle Fleur aan de J.W. Hagemanstraat worden 3 woningen gerealiseerd. Het voorstel voor de wijziging van het bestemmingsplan is in december 2021 naar de gemeenteraad gestuurd. Het Tiny Houses project krijgt steeds meer vorm. Samen met de coöperatie Tiny Housing Berkelland zijn we in overleg over de uitwerking van het ontwerp en werken we toe naar een definitieve uitvoering van het project in 2022. Op de plek van de voormalige garage Hartgerink komen 12 nieuwe woningen. Starters, senioren en doorstromers hebben hier kans op een nieuwbouwwoning. Een mooie transformatielocatie binnen de bebouwde kom van Eibergen.

De plannen waarop een principebesluit is genomen (zoals de locatie aan de Beltrumseweg en de recent opgeleverde woningen aan de Karel Doormanstraat) en de potentiële plannen zijn geanalyseerd. Hierbij is de verwachting dat we op korte termijn nog onvoldoende planvoorraad hebben. Daarom zijn er voor Eibergen uitleglocaties in beeld. In 2021 zijn mogelijke uitleglocaties in alle grote kernen geanalyseerd. In Eibergen starten we begin 2022 met de concretisering van een potentiële locatie. Om hierop in te spelen voeren we verkennende gesprekken met een groep inwoners (via collectief particulier opdrachtgeverschap) uit Eibergen die plannen hebben om woningen te bouwen aan de Vogelenzangstraat.

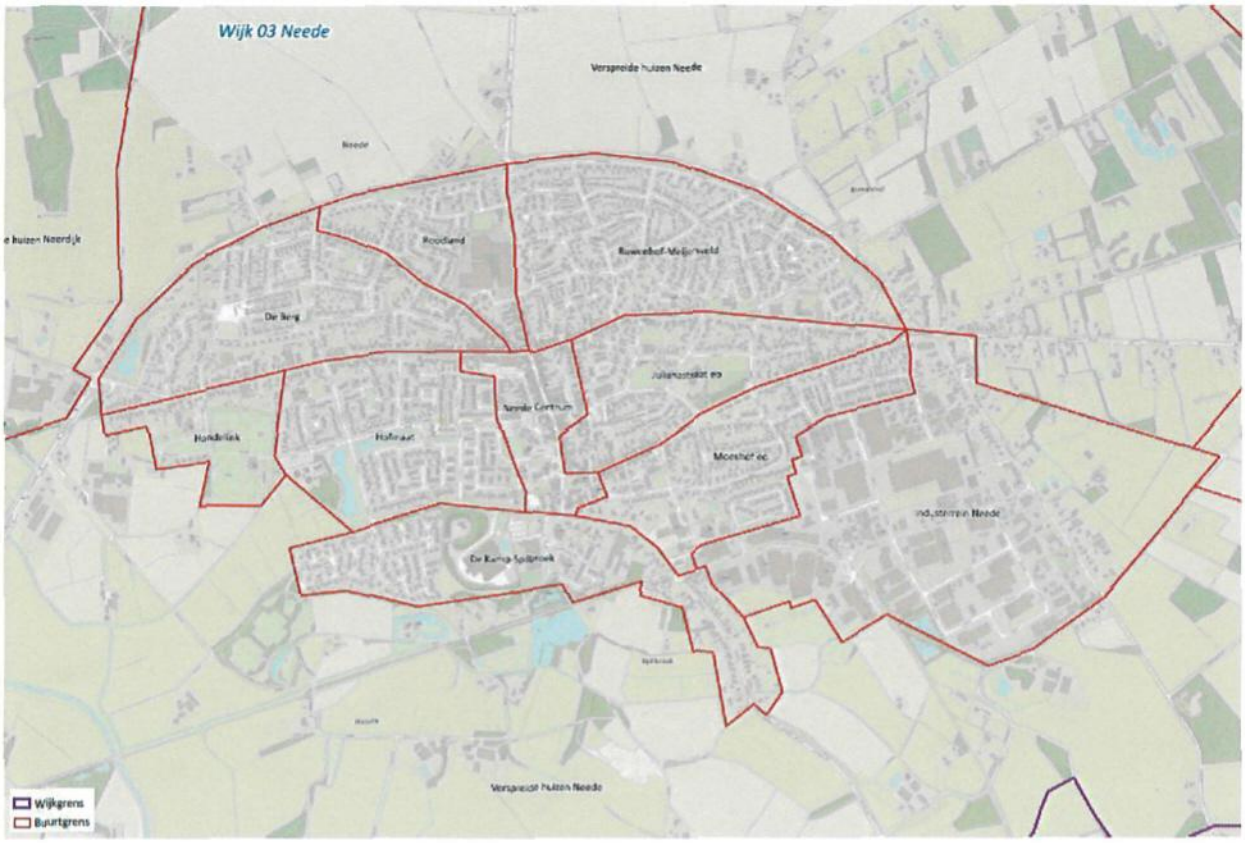
Het richtinggevende aantal te realiseren woningen voor Eibergen ligt op ongeveer 175 woningen waarvan circa 80 koopwoningen (inclusief de plannen in Op de Bleek), circa 85 huurwoningen en de circa 10 Tiny Houses.

2.2.2. Wonen en Zorg

Uitbreiding woon-zorg aanbod
De locatie van de leegstaande school aan de Beukenlaan in Eibergen (De Driesprong) is in beeld voor een woonzorgvoorziening voor mensen met geheugenproblematiek. Dagelijks Leven, een aanbieder van kleinschalige woonzorg voor mensen met een vorm van dementie, wil het terrein kopen van de gemeente en er 20 zorgappartementen realiseren. In september 2021 heeft het college besloten dit verzoek positief te benaderen.

Stichting Estinea ervaart knelpunten. Er is een tekort aan plekken en er is sprake van te veel versnippering. We zijn daarom samen op zoek gegaan naar een nieuwe locatie in Eibergen voor 28 personen. Op 11 mei 2021 heeft het college besloten om in principe mee te werken aan een herontwikkeling van de locatie aan de Beltrumseweg 5 (Welkoop) in Eibergen. Stichting Estinea wil hier één goede woonlocatie met dagbestedingsruimte voor haar cliënten in Berkelland bouwen. Het ontwerp bestemmingsplan ligt ter inzage.

Hoofdstuk 3 Neede

3.1. Ontwikkelpunten voor Neede

3.1.1. Behoud van aantrekkelijke woonwijken door wijkontwikkeling

Samen met inwoners en wijkpartners werken we op verschillende manieren aan de leefbaarheid van Neede.

Samenwerking met Gemeenschapsraad Neede
De Gemeenschapsraad Neede trekt – waar mogelijk – het initiatief in het dorp naar zich toe én ondersteunt activiteiten, om te bevorderen dat Neede een leefbaar, vitaal en dynamisch dorp blijft. De contactpersoon Neede van gemeente Berkelland overlegt regelmatig over wat er speelt in het dorp met de gemeenschapsraad. Daardoor is er een rechtstreekse verbinding met de gemeentelijke organisatie en het college van B&W. Elk jaar verantwoordt de Gemeenschapsraad Neede haar initiatieven en activiteiten via een jaarverslag. Klik hier om het jaarverslag te vinden. In het jaarverslag leest u over de betrokkenheid en inzet van de Gemeenschapsraad Neede m.b.t. de onderwerpen:

1. Woningbouw
2. Transformatie Oudestraat
3. Ontmoeten in Neede – Samen bereik je meer!
4. Recreatie, toerisme en promotie dorp "Neede"
5. Energietransitie / windmolens
6. Verkeer
7. Geschiedeniscanon Neede

Samenwerking versterken
De Gemeenschapsraad Neede heeft in 2019 het initiatief genomen tot een onderzoek naar accommodaties in het dorp: "Ontmoeten in Neede". Gemeente Berkelland heeft meegewerkt aan dit onderzoek. De conclusie van het onderzoek is dat de zichtbaarheid en vindbaarheid van de

accommodaties verbeterd kan worden, door een gezamenlijke website, meer samenwerking en onderlinge afstemming. Voor de lange termijn zijn meerdere ontmoetingscentra, waar overdag laagdrempelige inloopmogelijkheden zijn voor diverse activiteiten, in de wijken van Neede belangrijk. In maart 2020 was een fysieke bijeenkomst gepland om een eerste stap te zetten in het verbeteren van de samenwerking tussen allerlei organisaties op het gebied van ontmoeten. Door de coronacrisis is deze bijeenkomst niet doorgegaan en verschoven naar april 2022. In 2020 is met financiële ondersteuning van o.a. het Berkellands Naoberfonds de website www.uitinneede.nl gerealiseerd. Een platform voor alle activiteiten en accommodaties van Neede, Rietmolen, Lochhuizen en Noordijk.

Jimmy's Neede
Jongeren helpen elkaar met elk idee, droom, vraag of probleem. Dat is de essentie van Jimmy's een plek van en voor jongeren in Berkelland. Vanuit de gedachte dat dit dé manier is om jongeren in Berkelland vooruit te helpen, startte de gemeente Berkelland in 2018 en 2019 de Jimmy's locaties in Borculo en Neede. Met succes en met potentie voor de toekomst, dat blijkt uit onderzoek, dat de gemeente kortgeleden liet uitvoeren. Vanaf 2021 krijgt Jimmy's daarom een vaste plek in Berkelland. Dit betekent dat er jaarlijks geld beschikbaar komt voor uitvoering en begeleiding.

Overleg met woningcorporatie ProWonen en Wijkagent
Elke kwartaal bespreken de contactpersoon Neede, een medewerker van ProWonen, de wijkagent, de jongerenwerker, de medewerker Welzijn van het Voormekaar team en de Boa de ontwikkelingen op het gebied van leefbaarheid en veiligheid in het gebied. Afgelopen jaar was er gezamenlijk aandacht voor verkeerssituaties in enkele straten in Neede, overlast in enkele wooncomplexen en drugsoverlast.

Samenwerking wordt uitgebreid met andere wijkpartners
In 2021 wordt samenwerking en afstemming in Neede uitgebreid met andere wijkpartners op het gebied van zorg, welzijn, preventie, sport en cultuur en onderwijs. Een eerste stap hierin was om in 2021 een netwerkbijeenkomst te organiseren met als thema 'wie is wie in het dorp?'. Deze bijeenkomst is in verband met corona verschoven naar 2022.

Aan de slag met wijkagenda's/-plannen
De wijkanalyses, die 2019 zijn gemaakt, geven een goede indruk van wat er speelt in de wijken in Neede. Welke conclusies er uit die data getrokken kunnen worden, werken we verder uit in overleg met inwoners en overige wijkpartners. In 2021 was gepland om in enkele wijken in Neede een wijkschouw uit te voeren. Door corona is dit nog niet gebeurd. Op 29 januari 2022 heeft een wijkschouw in de wijk Neede Noord Oost plaats gevonden. Een wijkschouw is een manier om, al wandelend, kritisch te kijken naar de wijk. Samen met enkele bewoners en o.a. de wijkagent, woningcorporatie ProWonen en de Boa wordt gekeken naar welke problemen, wensen en ideeën er spelen in de wijk. Na inventarisatie worden de items door de contactpersoon van gemeente Berkeland getoetst op relevantie en worden er eventueel acties uitgezet, binnen de gemeente, betrokken organisaties en/of bewoners. Bij een wijkschouw kunnen allerlei onderwerpen aan bod komen zoals de sociale samenhang in de wijk, geplande projecten, verkeersveiligheid, enz.

Hieronder wordt voor elke wijk in Neede beschreven welke lopende projecten en/of activiteiten in wijk in 2021 hebben plaatsgevonden en/of in 2022 gepland staan.

Wijk de Berg
Wijk de Berg ligt in het noordwesten van Neede. De afgelopen jaren is er flink geïnvesteerd in de wijk. Dit is vooral te zien aan het groen en er is meer ruimte gecreëerd in de wijk.
In de wijk ligt een wijkmoestuin; moestuin de Berg. Elke zaterdagmorgen is de wijkmoestuin open van 9.30 tot 12.00 uur. De koffie staat dan klaar en iedereen uit de wijk, maar ook de rest van Neede is welkom om te helpen in de moestuin. In 2021 heeft de wijkmoestuin meegedaan met NL Doet (maart) en Burendag (3e zaterdag in september).

Grenzend aan de wijk de Berg ligt de Borculoseweg. Eind 2021 is gestart met de voorbereiding van de herinrichting van deze straat. Bij de aanpak van deze straat wordt gewerkt via een integrale wijkgerichte aanpak. In de aanpak wordt onderzocht of er naast de uitdagingen m.b.t. de herinrichting van de straat, ook uitdagingen liggen om op te pakken op het gebied van o.a. veiligheid, buurtbetrokkenheid en/of verduurzamen van de woningen. In het voorjaar van 2022 kunnen de omwonenden aan de Borculoseweg via een enquête hun wensen m.b.t. de herinrichting van de straat kenbaar maken.

Wijk Roodland
In 2020 is gemeente gestart met de herinrichting van de Bergstraat en Haverstraat in deze wijk. Het voorlopig ontwerp heeft van 30 juli tot 9 september 2020 ter inzage gelegen. De uitvoering van de herinrichting van de straat is gestart in 2021.

In deze wijk ligt een groot industriecomplex van 3,3 hectare tussen de Rapenburg, Fabrieksstraat, Bergstraat en het Roodland. Grootste huurder is E-Coldstore, dat de opslag van vries- en koelproducten verzorgt. Daarnaast biedt het complex onderdak aan Slagerij Eppink, een kunststof rietdakbedekkingsbedrijf en een verpakkingsfirma. De eigenaar van dit complex is in gesprek met gemeente Berkelland over mogelijkheden van verplaatsing van dit complex naar elders in Neede. Op de huidige locatie ontstaan hierdoor dan mogelijkheden voor extra woningbouw. Zie verder paragraaf 3.2. Ruimte voor wonen.

Wijk Ruwenhof-Meijersveld

Integrale wijkaanpak Neede Noord Oost
In het voorjaar van 2021 is de bestuursopdracht vastgesteld van de integrale wijkaanpak in Neede Noord-Oost. Gemeente Berkelland en ProWonen hebben gezamenlijk de ambitie om in Berkelland aan de slag te gaan met een integrale wijkaanpak. Het gaat om een meerjarig en innovatief proces. De lessen die we leren van de integrale wijkaanpak in deze wijk, kunnen we in de praktijk brengen voor andere wijken in Berkelland die toekomstbestendig moeten worden gemaakt.

In de wijk Neede Noordoost zien we verbeteropgaven op 3 terreinen:
A. stedenbouwkundig/openbare ruimte (boven- en ondergronds);
B. verduurzamen en toekomstbestendig maken van woningen;
C. sociale wijkontwikkeling.

De voortgang van de wijkaanpak is te volgen via de website www.needenoordoost.com.
Begin januari 2022 is aan alle bewoners een enquête toegestuurd met vragen over onder andere woonwensen, groen, verduurzaming en sociale cohesie. Op zaterdag 29 januari 2022 vond er een wijkwandeling plaats in de wijk. Samen met inwoners, medewerkers van gemeente Berkelland en Pro wonen de parels en uitdagingen bekeken in de wijk. Deze stappen zijn onderdeel van de verkenningsfase. Hiermee brengen we de zogenaamde 0-situatie van de wijk in beeld. De resultaten van de verkenningsfase worden gepresenteerd op wijkposters. Die dienen als basis voor het maken van alle toekomstplannen van de wijk. De wijkposters worden in April 2022 aan de bewoners gedeeld.

Herinrichting Ruwenhofstraat via integrale wijkgericht aanpak
In 2021 is gemeente gestart met de herinrichting van Ruwenhofstraat. Bij de aanpak van deze straat is gestart met een integrale wijkgerichte aanpak. In de aanpak is ook onderzocht of er uitdagingen liggen om op te pakken op het gebied van veiligheid, buurtbetrokkenheid on/of verduurzamen van de woningen. Aan de hand van een enquête onder de bewoners van de straat, is gepeild waar uitdagingen liggen. In mei 2021 zijn de bewoners via een nieuwsbrief geïnformeerd over de uitslag van de enquête. Het voorlopig ontwerp van de straat heeft vanaf half oktober 2021 ter inzage gelegen. De voortgang van het project is te volgen via www.ruwenhofstraatneede.nl. Streven is om voor de zomer van 2022 te starten met de uitvoering de herinrichting van de straat.

Wijk Hondelink
Wijk Hondelink is een kleine en een relatief nieuwe wijk met 37 woningen. De meeste woningen(22) in de wijk zijn vanaf 2010 gerealiseerd.

Wijk Hofmaat
Wijk de Hofmaat is een diverse wijk, die uiteen valt in verschillende delen: Vogelbuurt (veel huurwoningen), gebied rondom Oude waterzuivering/Kronenkamp en Hofmaatvijver.
De 2 grote maatschappelijke voorzieningen in deze wijk zijn:

- Sportclub Neede
- Natuurpark Kronenkamp

In 2021 heeft Natuurpark Kronenkamp weer meegedaan met NL Doet (maart) en Burendag (3e zaterdag in september).

Afgelopen zomer is in Natuurpark Kronenkamp de Dorpskamer van start gegaan op enkele dagen in de week. Vrijwilligers staan op die dagen klaar voor mensen die behoefte hebben aan ontmoeting en dagbesteding. De vrijwilligers worden begeleid door beroepskrachten van de stichting Stadskamer in Doetinchem. Gemeente Berkelland financiert de Dorpskamer. De gemeente hoopt door de Dorpskamer te kunnen besparen binnen het sociaal domein. Omdat inwoners met een lichte zorgvraag nu niet naar de professionele dagbesteding gaan, maar naar de Dorpskamer.

Wijk Neede Centrum
In het centrum van Neede wonen veel ouderen, maar liefst 55% van de inwoners is 65 jaar en ouder. Het aandeel alleenstaanden is zeer hoog en er wonen nauwelijks kinderen in de wijk.

In het centrum van Neede is een werkgroep "Keurmerk Veilig Ondernemen" actief. In de werkgroep zitten mensen namens de gemeente, de Ondernemersvereniging Neede (OVN), de brandweer en de politie. Samen coördineren ze mogelijke maatregelen op het gebied van "schoon, heel en veilig". Afgelopen jaar was er aandacht voor verkeerssituaties, het tegengaan van overlast, inbraak, brandveilige opslag en het tegengaan van ondermijning (o.a. hennepteelt, productie van synthetische drugs, witwassen, afpersing, uitbuiting e.d.).

Bij paragraaf 3.1.2. wordt gerapporteerd over de voortgang van de herontwikkeling van het centrumgebied.

Wijk Julianastraat e.o.
In 2021 is in deze wijk speelpark Oranjelaan opgeleverd. Op initiatief van bewoners uit de omgeving Oranjelaan en de Marktstraat in heeft de gemeente samen met bewoners dit park ontwikkeld. Er is een trapveld en speeltoestellen zoals een watertoestel, glijbaan, schommel en kabelbaan gerealiseerd.

Wijk Moeshof e.o.
In 2021 is in deze wijk in de Hoek Braak – Haaksbergseweg, een nieuw speel- en beweegpark opgeleverd. Samen met bewoners uit deze wijk en Fysiotherapie en Manuele Therapie Hövels en Volmer is de inrichting van dit park gerealiseerd.

Wijk Industrieterrein Neede
In en rondom het Industrieterrein is een werkgroep "Keurmerk Veilig Ondernemen" actief. In de werkgroep zitten mensen namens de gemeente, de Ondernemersvereniging Neede (OVN), de brandweer en de politie. Samen coördineren ze mogelijke maatregelen op het gebied van "schoon, heel en veilig". Afgelopen jaar was er aandacht voor verkeerssituaties, het tegengaan van overlast, inbraak, brandveilige opslag en het tegengaan van ondermijning (o.a. hennepteelt, productie van synthetische drugs, witwassen, afpersing, uitbuiting e.d.).

3.1.2. Aantrekkelijk winkelgebied behouden

Taskforce Neede is het platform waar ondernemers, de gemeenschapsraad en de gemeente elkaar spreken over ontwikkelingen in het centrum. Het is de bedoeling om het gebied te transformeren, in de periode tot 2030, tot een gebied waar meer ruimte is voor groen en wonen. In de plannen gaat het ook over een verbetering van de verkeersinfrastructuur, het herinrichten de openbare ruimte, het tegengaan van leegstand en verbeteren van de gevels.

De gemeenteraad heeft op 19 maart 2019 ingestemd met de transformatievisie en daarmee is een budget beschikbaar gesteld. Ten behoeve van de planuitvoering is er een "Loket Oudestraat" ingericht. Dit loket wordt gevormd door de voormaligeTaskforce leden en is gericht op de uitvoering van het eerder

genoemde plan. Inmiddels is de verwerving van een aantal benodigde panden in de Oudestraat in volle gang en nagenoeg afgerond (Oudestraat 40, 66, 70 en 76).

De realisering van de "Transformatievisie Oudestraat 2030" is een meerjarig proces/project, dat tussentijds geëvalueerd, beoordeeld en bijgesteld kan worden. Daarom is met het college en de gemeenteraad van Berkelland afgesproken, dat het Loket Oudestraat periodiek een voortgangsrapportage opstelt. Onlangs is de raad via een derde informatiebrief op de hoogte gesteld van de voortgang.

De omgeving van het Busplein in Neede, direct aansluitend aan het centrum, heeft een zeer lage beeldkwaliteit en is daardoor voor veel inwoners een bron van ergernis. Aan verbetering van het Busplein e.o. wordt op dit moment gewerkt. De oude skihut is in het voorjaar van 2020 gesloopt. De fietsenstalling voor het busstation komt ongeveer op de plek van de skihut en er zijn afspraken gemaakt met Bouwbedrijf Klomps voor het realiseren van woningbouwplan op deze locatie. Er zijn een paar mogelijke varianten voor dit woningbouwplan. Het college geeft de voorkeur aan de variant waarbij de hele locatie wordt ontwikkeld. Dit gebeurt door de bouw van in totaal 30 appartementen in 3 losstaande/zelfstandige gebouwen in het gehele gebied tussen de Oudestraat/Hofmaat en het Busplein. Omdat het een belangrijke plek is in het centrum van Neede, zet het college in op een totale ontwikkeling van de locatie en stelt het een aantal voorwaarden die moeten zorgen voor een goede stedenbouwkundige kwaliteit. Zo worden eisen gesteld aan het aantal bouwlagen, de inrichting van de openbare ruimte en moeten beeldbepalende bomen worden gespaard.

3.1.3. Onderwijs

Integraal Huisvestingsplan vastgesteld
Op 15 september 2020 heeft de Raad het Integraal Huisvestingsplan onderwijs 2020-2036 vastgesteld.

Kardinaal Alfrinkschool en OBS De Marke
De basisscholen Kardinaal Alfrinkschool en OBS De Marke komen in de toekomst onder één dak in Neede Oost. Op 11 mei 2021 heeft de raad besloten het voorbereidingskrediet ter beschikking te stellen. De voorbereidingen (locatie-onderzoek en gesprekken) zijn op dit moment in gang. Zoals in het IHP-onderwijs is opgenomen start de voorbereiding in fase 1 en uitvoering aan het begin van fase 2 (2024/2025).

Assink Lyceum – Julianastraat 12 in Neede
Op 1 augustus 2021 heeft gemeente Berkelland het terrein en schoolgebouw aan de Julianastraat 12 in Neede van Het Assink Lyceum teruggekocht. Deze locatie is één van de locaties met betrekking tot het locatie-onderzoek voor de samenwoonscholen in Neede Oost. SegnoCollectief (muziekschool) en Podium Neede blijven tot nadere duidelijkheid huurders van het gebouw.

3.1.4. Sport

Vitaliteitsonderzoek sportverenigingen
In het najaar van 2020 is in Berkelland het lokale sport- en beweegakkoord "Berkelland Beweegt" van start gegaan. 1 van de 3 projectgroepen behorende bij de ambitie 'een toekomstbestendig sportlandschap', houdt zich o.a. bezig met de vitaliteit van de sportverenigingen. In veel kernen hebben we via de Achterhoekse verenigingsmonitor een goed inzicht gekregen in de vitaliteit van de sportverenigingen, maar van Neede ontbreekt een goed beeld. In samenwerking met Sportfederatie Berkelland en Optisportcentrum 't Spilbroek is daarom een vitaliteits-vragenlijst uitgezet richting alle sportverenigingen. De antwoorden uit de vragen leveren waardevolle informatie op voor de clubs zelf, de verenigingsondersteuning en voor gemeente Berkelland. Rond mei 2022 willen we een adviesrapport opleveren met conclusies en aanbevelingen over dit vitaliteitsonderzoek.

3.1.5. Recreatieve kansen benutten

Neede heeft een bijzonder en uniek buitengebied en dat biedt, in het buitengebied én in het centrum van het dorp, kansen op het gebied van toerisme en recreatie. Gezamenlijke inzet van direct betrokken partijen zal de aantrekkelijkheid van Neede voor toeristen en recreanten doen toenemen. De kansen zijn onder andere:

- De potentie van de Needse Berg vergroten
- Herontwikkeling Huize de Kamp tot een congres- en overnachtingslocatie
- Positioneren kwaliteit van het Needse Achterveld
- Doorontwikkelen van het Natuurpark Kronenkamp
- Survival op sportpark Neede ook beschikbaar stellen aan de toeristisch-recreatieve sector
- Centrum ontwikkelen tot aantrekkelijk horecagebied.

Aan de slag met kansen voor toerisme en recreatie
Op 22 september 2020 heeft, op verzoek van de gemeente en een inwoner van Neede, een inspiratiebijeenkomst plaatsgevonden met verschillende inwoners, ondernemers en organisaties over welke kansen er (nog meer) liggen voor toerisme en recreatie in en om Neede. De gemeente heeft deze bijeenkomst gefaciliteerd en verslaglegging hiervan gedaan. Als gevolg van deze bijeenkomst heeft van februari tot en met juli 2021 een student Tourism Management van Saxion Hogeschool in opdracht van de gemeente een afstudeeronderzoek uitgevoerd naar de toeristische ontwikkelpotentie van Neede. Hierbij zijn onder andere inwoners, ondernemers en andere organisaties, die op 22 september aanwezig waren, betrokken. Een samenvatting van de resultaten van dit onderzoek is in het najaar van 2021 gedeeld met de betrokkenen.

Potentie van de Needse Berg vergroten
Als vervolg op het hierboven genoemde afstudeeronderzoek van de Saxion student is besloten om een traject te doorlopen met het Bureau voor Ruimte en Vrije Tijd ten aanzien van de ontwikkelpotentie van de Needse Berg in relatie tot recreatie, vrije tijd, natuur, landschap en cultuurhistorie. Dit traject is eind 2021 gestart en wordt naar verwachting rond de zomer van 2022 afgerond. Verschillende stakeholders, zoals grondeigenaren, inwoners, natuurorganisaties, ondernemers en initiatiefnemers worden bij dit traject betrokken via persoonlijke gesprekken, een inwonersenquête en stakeholdersbijeenkomst. Daarnaast is de gemeente nog bezig met het updaten van het geologisch natuurpad in samenwerking met IVN Oost Achterhoek. De verwachting is dit pad rond april 2022 geheel vernieuwd is. De VVV Neede heeft initiatief genomen om de kinderroute bij de Needse Berg op onderdelen te vernieuwen. Zo wordt het doolhof, dat door de VVV in samenwerking met leerlingen van de Maxx onderwijs is opgeknapt en onderdeel uitmaakt van deze route, in maart 2022 door de wethouder officieel geopend.

Relaxte route over ongehinderde paden
Vanuit de gedachte dat iedereen onbeperkt moet kunnen genieten in de Achterhoek wordt in het voorjaar van 2022 het routeboekje 'Esdorpen, molens en waterrijke natuur' uitgegeven met daarin twee recreatieve routes over ongehinderde paden in Berkelland. In het routeboekje is een 'rondje Eibergen' en 'rondje Neede' opgenomen. De routes zijn geschikt voor handbikes en gecontroleerd door het platform 'Ongehinderd'. De route is tot stand gekomen dankzij een samenwerking tussen Achterhoek Toerisme, gemeente Berkelland, Achterhoek in Beweging, de provincie Gelderland en Ongehinderd.

Overige ontwikkelingen vrijetijdssector Neede
In 2021 is de herontwikkeling van Huize de Kamp in Neede tot congres- en overnachtingslocatie afgerond. Het is een prachtige aanvulling op het toeristisch-recreatieve product van Neede. Daarnaast is natuurpark Kronenkamp verder in ontwikkeling.

3.1.6. Bedrijven

De betere bereikbaarheid van Neede in/vanuit de richting Twente, door de nieuwe N18, biedt kansen voor het wonen en de werkgelegenheid in Neede. Belangrijk aandachtsgebied is de private ontwikkeling van bedrijventerrein de Russchemors. Het terrein ligt op een gunstige locatie ten opzichte de nieuwe N18. De verkoop van de percelen is in 2019 gestart en het terrein is in gebruik genomen. De wadi's en openbaar groen langs de randen van het terrein, zijn inmiddels in eigendom en beheer van de gemeente. De wegen en bermen komen in eigendom en beheer bij de gemeente als 80% van de kavels

is verkocht. Van de totaal beschikbare oppervlakte aan bedrijfskavels van circa 7 hectare, is inmiddels 3,5 hectare verkocht en 1,50 hectare in optie.

Inmiddels is er behoefte aan meer uitbreidingsmogelijkheden voor het bedrijventerrein in Neede. Dankzij de bereikbaarheid door de N18, glasvezel en de relatief gunstige grondprijzen is Neede een perfecte locatie voor nóg meer uitbreiding en bedrijvigheid.

3.2. Ruimte voor wonen

Voor de stand van zaken van de woningbouwprogrammering verwijzen wij naar de notitie Ruimte voor wonen 2022.

3.2.1. Woningbouw

In Neede wordt op dit moment gebouwd aan de woningen in de Edward Forsterstraat (plan Hondelink). Hier worden 10 vrijstaande woningen gerealiseerd. In 2019 is gestart met 'Loket Oudestraat'. De gemeente investeert twee miljoen euro in de straat en we hebben daarnaast twee subsidies van in totaal acht ton gekregen. Vijf ton komt van de provincie vanuit het programma 'Steengoed benutten', drie ton wordt bijgedragen vanuit regionale gelden. De afgelopen jaren zijn door transformaties meerdere appartementen toegevoegd in verschillende panden aan de Oudestraat. Het gaat hier om circa 7 (huur) appartementen.

Als je Neede in rijdt over de Borculoseweg kom je langs een plek die een kwaliteitsimpuls verdient. De voormalige locatie van 't Haantje wordt herontwikkeld met de bouw van negen woningen. Op 18 januari is in de gemeenteraad het bestemmingsplan vastgesteld voor de bouw van acht twee-onder-eenkappers en één vrijstaande woning op de voormalige locatie van 't Haantje. Ook vindt er een woningbouwontwikkeling plaats in het centrum van Neede in het gebied tussen het Busplein, Hofmaat en Oudestraat. Deze locatie heeft op dit moment niet de uitstraling die Neede verdient. Door de korte afstand tot het centrum is deze locatie ideaal voor senioren. Voor de locatie 'Busplein' is daarom door het college zeer onlangs een principebesluit genomen voor de bouw van 30 levensloopgeschikte appartementen. Hierdoor krijgt de plek de aandacht die het verdient en bouwen we hiermee verder aan de doorstroming op de woningmarkt.

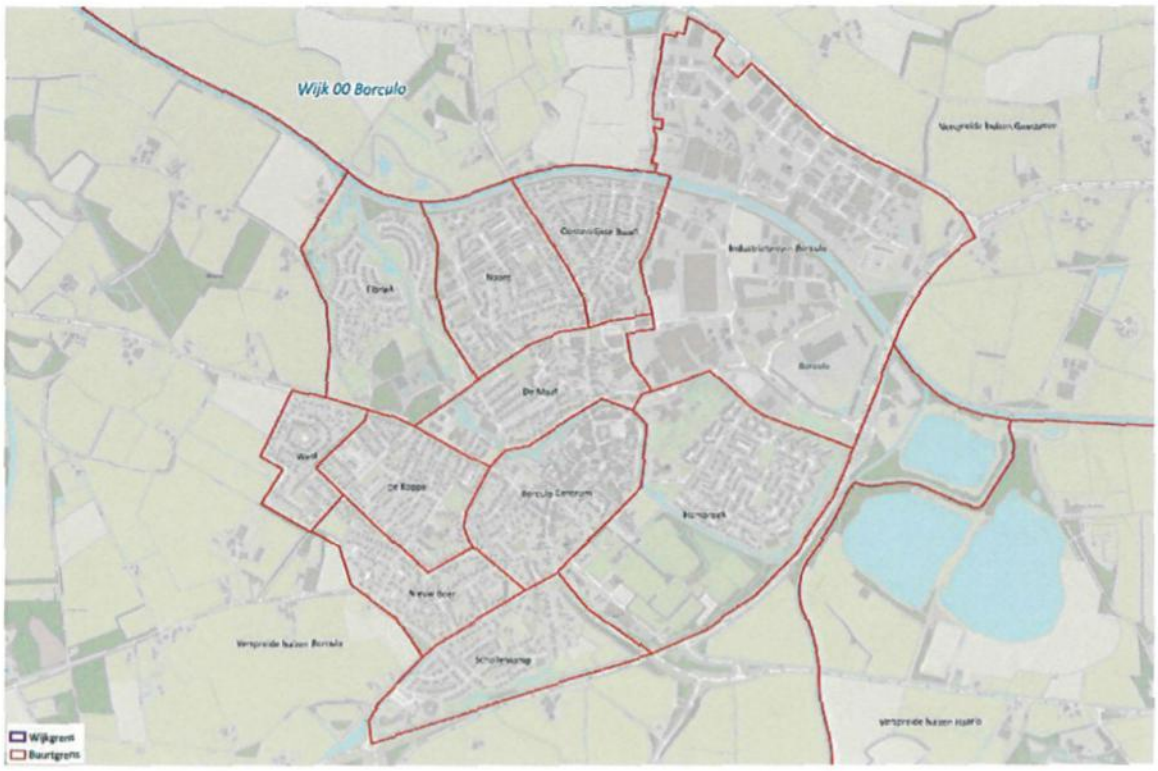
In Neede hebben we behoorlijk veel transformatielocaties. Deze zijn allemaal onderzocht en er is geprobeerd voor allemaal plannen te ontwikkelen. Op een deel van de locaties is dat al gelukt, op een deel loopt nog gesprekken. De plannen waarop een principebesluit is genomen (zoals de locatie 't Haantje aan de Borculoseweg en appartementen aan het Busplein) en de potentiële plannen zijn geanalyseerd. Ook hierbij constateren we dat we op korte termijn nog niet voldoende planvoorraad hebben. Hiervoor kan een herijking van de planvolgorde worden overwogen en eventuele uitleglocaties worden onderzocht. Daarom verkennen we de mogelijkheden van een uitleglocatie aan de rand van de kern van Neede. Een alternatief voor een uitleglocatie zou de transformatie van E-Coldstore aan de Rapenburg kunnen zijn. De eigenaar heeft begin dit jaar laten weten eventueel open te staan voor verhuizing en transformatie naar woningbouw. De mogelijkheden hiervoor onderzoeken we. In de loop van 2022 zal hierover meer duidelijk worden.

Het richtinggevende aantal te realiseren woningen voor Neede ligt op ongeveer 160 woningen. Dit bestaat uit circa 110 koopwoningen en circa 50 huurwoningen.

3.2.2. Wonen en Zorg

Het college wil in Neede ruimte bieden aan nieuwe locaties voor wonen in combinatie met zorg (raadsbrief januari 2020). De behoefte aan beschut en beschermd wonen, met zorg voor ouderen, neemt na 2025 verder toe door de vergrijzing. Er is afgesproken om samen met aanbieders in Neede (Livio, Sensire) in beeld te brengen welke woonzorgcapaciteit voor Neede reëel is, op welke termijn en welke oplossingen er mogelijk zijn (korte en lange termijn).

Hoofdstuk 4 Borculo

4.1. Ontwikkelpunten voor Borculo

4.1.1. Behoud aantrekkelijke wijken door wijkontwikkeling

Samen met inwoners, ondernemers, verenigingen en maatschappelijke organisaties werken we op verschillende manieren aan de leefbaarheid in Borculo.

Overleg met woningcorporatie ProWonen en Wijkagent.
In verband met de informatie uitwisseling met andere partijen die bekend zijn in de wijk, is ook externe informatie-uitwisseling belangrijk. Dit overleg is er nog niet structureel in Borculo. In 2022 gaan we dit overleg elke kwartaal plannen. De mensen die bij dit overleg worden uitgenodigd zijn: De welzijnsmedewerker, medewerker ProWonen, de wijkagent, de BOA en de contactpersoon wijken en kernen.

Keurmerk Veilig Ondernemen
Er zijn in Borculo 2 werkgroepen "Keurmerk Veilig Ondernemen". Een werkgroep bestaat uit ondernemers in het centrum, de andere werkgroep wordt gevormd door ondernemers van het bedrijventerrein. In beide werkgroepen zijn de Ondernemers, de brandweer en de politie vertegenwoordigd. Samen coördineren ze mogelijke maatregelen op het gebied van "schoon, heel en veilig". Afgelopen jaar was er aandacht voor verkeerssituaties, het tegengaan van overlast, inbraak, brandveilige opslag en het tegengaan van ondermijning (o.a. hennepteelt, productie van synthetische drugs, witwassen, afpersing, uitbuiting e.d.).

Het Naoberfonds.
In 2021 zijn de volgende initiatieven ondersteund in Borculo door het Berkellands Naoberfonds:
- Synagoge Borculo; Interactieve presentatie

- Jeu de boules baan in de wijk Morsmanshof
- Bollenveld in het centrum als herinnering aan de stormramp
- Keuken in wijkgebouw de Koppel

Kleinere inwonersinitiatieven
Naast de initiatieven van het Naoberfonds en de projecten in de wijken vanuit het gebiedsteam zijn kleinere initiatieven in de wijk die de bewoners helemaal zelf doen. Enkele voorbeelden hiervan zijn; op 7 plaatsen activiteiten in het kader van Burendag, het ophangen van nestkastjes, het zelf onderhouden en verfraaien van een stukje openbare ruimte als ontmoetingsplek.

Ontwikkelingen in de wijken
De wijkanalyses die 2019 zijn gemaakt, geven een goede eerste indruk van de wijken van de stad. Wat de conclusies zijn, die de verzamelde data opleveren, werken we uit met inwoners en wijkpartners. Uit de eerste gesprekken komen 2 wijken naar voren die nu aandacht vragen: Noord en Oostenrijk. In deze wijken spelen op dit moment een aantal sociale vraagstukken.

Er is sprake van verborgen eenzaamheid onder ouderen. Daarnaast geven jongeren aan dat er voor hen weinig uitdagingen zijn. De jongerenwerker, het initiatief 'Borculo Ontmoet' en de gemeente zijn met elkaar in gesprek om te kijken wat er gedaan kan worden om beide doelgroepen beter te bedienen. In wijken worden nauwelijks nog activiteiten aangeboden. Inwoners van de verschillende wijken nemen het initiatief om samen de leefomgeving op te knappen.

Hieronder wordt voor elke wijk in Borculo beschreven welke lopende projecten en/of activiteiten in de wijk in 2021 hebben plaatsgevonden en/of in 2022 gepland staan.

Wijk Noord
De ruimtelijke kwaliteit van de wijk is goed. De onderlinge contacten beperken zich vaak tot de groep mensen, die in eenzelfde type huis wonen (koop/huur). Er zijn in de wijk diverse straatverenigingen, die een belangrijke rol vervullen in de sociale samenhang in de straat. De speeltuin en het bijbehorende gebouw zijn grondig opgeknapt en voldoen daardoor aan de eisen van deze tijd. Onduidelijk is of er activiteiten rondom de speeltuin (gaan) plaatsvinden die de leefbaarheid in de wijk versterken. De aangrenzende basisschool "Noord" en de daarnaast gelegen gymzaal worden gesloten. Hierdoor is ook de belangstelling bij initiatiefnemers voor het te koop staande pand van het kinderdagverblijf verdwenen. Dit maakt het een stuk moeilijker om bij of op de speeltuin activiteiten te krijgen die de leefbaarheid versterken. We willen met de wijk in 2022 fysiek in gesprek als dit de coronamaatregelen dit toelaten.

In 2021 zijn een aantal omwonenden van het speelveldje aan de van Zutphenstraat gekomen met het idee om het veldje opnieuw in te richten. Hiervoor hebben ze een enquête gehouden bij de bewoners die in de cirkel rondom het veldje wonen. De opbrengst was zeer divers en op een aantal vlakken ook tegengesteld. Daarom is er in het najaar van 2021 avond geweest om de ingediende wensen te bespreken en af te stemmen. Dit heeft geleid tot een opzet die nu door de gemeente op tekening wordt gezet als concept ontwerp. Dit concept ontwerp wordt in 2022 verder besproken met de omwonenden.

Wijk Oostenrijk
In 2022 willen we kennismakingsgesprekken voeren met de diverse straatverenigingen in de wijk. Vooral omdat het *kennismakings*gesprekken zijn, is het belangrijk om elkaar fysiek te ontmoeten. Zodra het mogelijk is, vinden de gesprekken plaats. De contactpersoon en de welzijnsmedewerker pakken dit op.

In deze wijk was in 2021 interesse voor het starten van een duurzaamheidsproject in deze wijk. Door corona is dit project on-hold gezet. In 2021 stond er een activiteit gepland om de speeltuin de Nobelstraat op te knappen. Vrijwilligers zijn nu minder betrokken bij de speeltuin. In 2022 organiseren we een wijkactiviteit om de betrokken in de wijk en rondom de speeltuin te stimuleren.

Lochemseweg
De wijken Noord en Oostenrijk worden gescheiden door de Lochemseweg. Deze weg was er eerder dan de wijken. Van oudsher is de sociale samenhang aan de Lochemseweg goed. De ruimtelijke kwaliteit van de Lochemseweg is matig. Daarnaast behoeven de afwatering en de riolering aandacht. Er staat

dus een grootschalige herinrichting van de openbare ruimte in de planning voor 2021. Er is een bewonersgroep nauw betrokken bij de herinrichting, uiteraard in samenspraak met de andere aanwonenden. De financiële middelen zijn, vanuit de begroting 2020, vastgelegd. De planning was dat voorbereiding in 2021 en de uitvoering in 2022 zouden plaatsvinden. Veel projecten in de openbare ruimte lopen fors vertraging op door de slechte beschikbaarheid van materiaal en menskracht. Dit geldt ook voor dit project. Met de groep bewoners is afgesproken dat we met de voorbereiding starten zodra er zicht is op beschikbaarheid van het materiaal. Dit om de energie van bewoners vast te houden.

De wijk Hambroek
In wijk Hambroek is 2019 een verduurzaamingsproject geweest onder leiding van het Energieloket. Het project heeft geleid tot de gezamenlijke aanschaf van isolatiematerialen voor een groot aantal woningen. Het derde en laatste woonerf aan de Beukenlaan is in 2020 opgeknapt en ingeplant. De planvorming was in handen van de bewoners.
Na het grote speelveld aan de Prunusstraat wordt nu het kleine speelveld aan deze straat grondig aangepakt. De herinrichting vindt plaats op basis van een plan dat door de bewoners gemaakt is. Omdat het delen van de plannen met de buurt lastig was door corona, heeft de gemeente het schetsplan laten afdrukken op een groot canvasdoek en is het plan in een aluminium frame aan de wijk gepresenteerd. Dat het proces daardoor gewoon door kon gaan, is erg positief gewaardeerd. In december 2020 is gestart met de uitvoering. Het plan is in 2021 volledig uitgevoerd. Als laatste is op beide terreinen een vuilnisbak geplaats die door de bewoners aan de weg wordt gezet als dat nodig is. Er wordt van beide terreinen door alle leeftijden intensief gebruik gemaakt. De invulling van het huidige terrein van het Staring College na de verhuizing heeft onze aandacht met het oog op mogelijke ontwikkelingen.

Wijk West

Morsmanshof.
In 2020 kwam uit de buurt Morsmanshof de wens voor een Jeu de Boulesbaan naar voren bij het Naoberfonds. Vanuit het Naoberfonds en de gemeente is toen de vraag gesteld of er als actieve buurtvereniging meer mogelijkheden waren om de leefbaarheid en het saamhorigheid in de wijk te versterken. Er is toen door de werkgroep een inventarisatie gehouden onder de inwoners. De mogelijkheden bij het ontwerp waren in eerste instantie beperkt. Na intern overleg zijn de mogelijkheden voor invulling van de ingediende wensen uitgebreid. De werkgroep uit de wijk is blij met het resultaat. Dit ontwerp wordt met de rest van de buurt rond de jaarwisseling 2021/2022 gedeeld in de vorm van een tekening en foto's gepresenteerd op een bord op het terrein.

De Klandermanshof
In 2021 kwam uit de buurt Klandermanshof de wens om het veld met speeltoestellen op te knappen. De inrichting van het veld stamt nog uit de jaren 80 en is gedateerd. De speeltoestellen op het terrein zijn aan vervanging toe en de inwoners hebben zelf ideeën voor een inrichting die bij de huidige tijd past. Die ideeën zijn door middel van een brief bij de inwoners opgehaald. Daarvan is een concept ontwerp gemaakt en met de werkgroep uit de wijk ter plekke gedeeld en besproken. Het concept ontwerp is op basis hiervan aangepast.
Rond de jaarwisseling 2021/2022 is het ontwerp op het veld 4 weken gepresenteerd. Inwoners kunnen nog op dit ontwerp reageren.

Wijk Elbrink inclusief terrein van de voormalige rioolwaterzuivering (RWZI)
De wijk Elbrink is nog niet "afgemaakt". Dit gaat de komende tijd gebeuren in 2 fasen. Een klein deel is in het voorjaar 2021 uitgegeven (5 kavels, 1 voor vrijstaand en 4 voor 2 tweekappers). De benodigde planologische procedure hiervoor loopt. Het andere deel lag onder een milieucirkel die daar aanwezig was in verband met de vergunning voor de naastgelegen rioolwaterzuivering van het Waterschap Rijn en IJssel (WRIJ). Het WRIJ zal ons op korte termijn verzoeken de vergunning in te trekken en de daarbij

behorende aanpassing van het bestemmingsplan in gang te zetten. Het verwijderen van de milieucirkel is in de afrondende fase. Hiermee is de weg vrijgemaakt voor verdere woningbouw ontwikkelingen en het afmaken van de wijk. Na de benodigde planologische procedure kunnen hier circa 13 kavels worden uitgegeven. De gemeente Berkelland, ProWonen, ouderenzorgorganisatie Careaz en Waterschap Rijn en IJssel buigen zich samen over de mogelijkheden tot ontwikkeling van het terrein van de voormalige waterzuivering. Met elkaar, inwoners en andere lokale betrokkenen willen we kijken of dit een geschikte locatie is waar goed wonen gecombineerd kan worden met zorg en omkijken naar elkaar.

Ontwikkelingen rondom de Wildbaan/Hoflaan
De verenigingen op sportpark De Wildbaan in Borculo zijn in 2019 aan een gezamenlijk traject begonnen dat zich richt op de doorontwikkeling van het verenigingsleven en het revitaliseren van de accommodaties. De Sport Federatie Berkelland en Achterhoek in Beweging (vanuit het thema 'Open Club/Vitale Sportparken') zijn hier op verzoek van de gemeente Berkelland bij betrokken en hebben een ondersteunende rol in dit proces gehad. Sinds april 2021 heeft De Wildbaan een eigen sportparkmanager aangesteld om dit proces verder vorm te geven. De gemeente Berkelland is inhoudelijk aangehaakt voor een goede verbinding met de speerpunten uit het programma 'Sport is meer!' en de verbinding met het Sociaal Domein. Bovendien sluit dit naadloos aan op het regionaal beweeg- en sportakkoord 2020 - 2030 én de doelen van het lokale beweeg- en sportakkoord en het beleidskader preventie en het regionale preventie akkoord.

Als gemeente zien we de kansen om sport en bewegen meer in te zetten als middel binnen het Sociaal Domein. We streven er naar dat steeds meer (kwetsbare) inwoners de mogelijkheid krijgen om mee te doen in passend aanbod. Samen werken wij aan meer toekomstbestendige sportvereniging.

Nieuwbouw Staring en revitalisering
De raad heeft op 7 juli 2020 besloten dat de nieuwbouw van het Staring College in Borculo moet plaatsvinden op de Wildbaan op de locatie van het huidige trainingsveld van Reünie. Als gevolg hiervan moeten de korfbalvereniging Olympia en voetbalvereniging Reünie ruimte inleveren. Ter compensatie krijgen beide verenigingen een kunstgrasveld.
In vervolg op gesprekken met het Staring College, 't Timpke, de Wildbaan verenigingen en het primair onderwijs heeft de raad op 13 juli 2021 besloten extra te willen investeren en over te gaan tot herinrichting/revitalisering van de hele openbare ruimte van De Wildbaan. Ook worden de binnensportvoorzieningen voor de kern Borculo gecentraliseerd bij 't Timpke door uitbreiding van deze accommodatie met een sportzaal.

Het bestemmingsplan dat de plannen voor de nieuwbouw van het Staring, uitbreiding van 't Timpke en de revitalisering mogelijk moet maken, wordt in januari 2022 door de raad vastgesteld. In februari/maart starten de (voorbereidende) werkzaamheden. Eerst worden de nieuwe parkeervoorziening (tussen Reünie en het nieuwe Staring) en de beide kunstgrasvelden aangelegd. In de zomer van 2022 wordt gestart met de bouw van de school die in 2023 gereed moet zijn. Daarna kan de rest van de openbare ruimte worden ingericht. Afhankelijk van het moment waarop de uitbouw van 't Timpke gereed is, kunnen de werkzaamheden aan de openbare ruimte worden afgerond.

Het Hof
Tot eind 2022 huurt de gemeente Het Hof van eigenaar Twickel en onderverhuurt dit pand aan de bibliotheek. Hiermee heeft de gemeente zich in de plaats gesteld van het inmiddels opgeheven Betula. Voor de situatie vanaf 1 januari 2023 zijn gesprekken met Twickel gaande.

4.1.2. Aantrekkelijk winkelgebied behouden

Taskforce Leef!
In de zomer 2018 is de Taskforce Leef! ontstaan die zich richt op vragen en oplossingen in/over/van het centrum. De taskforce heeft als hoofdthema's: ondernemen, Berkel, centrum, groen en horeca. De Taskforce heeft een visie op het centrum gemaakt die is voorgelegd aan het gemeentebestuur. In de visie zijn allerlei actuele zaken rond die thema's in beeld gebracht, inclusief de wisselwerking tussen de thema's. Daarin zijn toerisme, verkeer, parkeren, openbare ruimte en cultureel erfgoed meegenomen.

Eind 2020 heeft de raad ingestemd met het visiedocument "Leef!" De raad heeft daarmee tevens ingestemd met een financiële bijdrage in de uitvoering van (een deel) van de visie. Civieltechnisch worden zaken uitgewerkt en voorbereid.

Leef! heeft op 13 oktober 2021 haar schetsplannen gepresenteerd aan de bewoners van Borculo voor 3 verschillende projecten. Onder andere het terughalen van de oude haven naar het centrum, een verkeerscirculatie aanpassing in- en rond het centrum van Borculo en het vergroenen van de Veemarkt. De gemeente verleent civieltechnische ondersteuning bij verdere uitwerking van deze en toekomstige plannen. De voortgang van Taskforce Leef! is te volgen via website www.leef-inborculo.nl.

4.1.3. Onderwijs

Het IHP-onderwijs (Integraal huisvestingsplan onderwijs gemeente Berkelland 2020-2036) is op 15 september 2020 vastgesteld. Het plan is een strategisch meerjarig huisvestingsplan voor het onderwijs in gemeente Berkelland. De aanleiding om een plan te maken is (onder andere) de daling van het aantal leerlingen (sinds 2010). Daarnaast zijn de schoolgebouwen in Berkelland gemiddeld 50 jaar oud. In het IHP-onderwijs is beschreven welke scenario's er zijn voor het onderwijs in de kernen en welke financiële consequenties daaraan verbonden zijn.

Nieuwbouw Staring College
Het Staring College is op dit moment gevestigd aan de Beukenlaan en Herenlaan. Aan de hand van locatie-onderzoek is in 2020 door college en raad besloten dat nieuwbouw op De Wildbaan plaatsvindt. Bij dit project worden de omwonenden, sportverenigingen en andere stakeholders benaderd om ideeën, suggesties en aandachtspunten aan te leveren. Het voornemen is om medio 2022 te starten met de bouw.

IKC Sint Joris
Het IKC Daltonschool Sint Joris met kinderopvang Avonturijn is gerealiseerd.

Verhuizing OBS Noord
De Wereldboom is als schoolgebouw sinds 1 oktober 2019 gesloten. OBS Noord verhuist naar deze locatie. De voorbereidingen voor de renovatie en verhuizing zijn opgestart. De uitvoering van de renovatie wordt verwacht in 2022. Het streven is dat OBS Noord aan het einde van 2022 verhuist.

Kiezel en Kei en Heuvelschool
De scholen Kiezel en Kei en Heuvelschool komen in de toekomst onder één dak. De voorbereidingen hiervoor starten in 2022. Aan het begin van de tweede fase van het IHP (2024/2025/2026) wordt e.e.a. afgerond.

4.1.4. Recreatieve kansen benutten

Het centrum van Borculo heeft veel potentie als het gaat over toerisme en recreatie. Er zijn kansen:

Bevaarbaar centrum
De afgelopen jaren zijn er diverse investeringen gedaan om de bevaarbaarheid van de Berkel te verbeteren. Zo is er een sluis aangebracht bij de Graaf Wichmanstraat. Hierdoor is de Berkel bevaarbaar tot de duiker onder de Burg. Bloemersstraat. Om het centrum van Borculo in de toekomst geheel bevaarbaar te maken, is het noodzakelijk dat de brug bij de Burg. Bloemerstraat terugkomt. Het is aannemelijk dat wanneer het centrum van Borculo in de toekomst toegankelijk is per boot, dit een positieve impuls geeft aan de toeristische en recreatieve aantrekkingskracht van de stad. Het is dan voor (water)recreanten mogelijk om natuurgebied Beekvliet te bezoeken, in combinatie met een bezoek aan het pittoreske centrum van Borculo. In de voor 2021 vastgestelde begroting zijn de financiële middelen opgenomen om van de bestaande duiker onder de Bloemerstraat weer een brug te maken. Er zijn gesprekken met Habion om ook de houten brug tussen de gebouwen van Habion bij het Andriessenhuis hiervoor te verhogen.

Aantrekkelijk centrum: horeca
De horeca in het centrum van Borculo is versnipperd over de stad. Het centrum kan aantrekkelijker worden door horeca meer te concentreren waardoor een gezellig plein met terrassen ontstaat. Een dergelijke ontwikkeling komt de uitstraling van het centrum van Borculo ten goede en is zowel voor

toeristen en recreanten als eigen inwoners een mooie toevoeging aan de faciliteiten waar Borculo over beschikt. Voorkoming van overlast is daarbij wel een aandachtspunt. In het centrumplan Leef! is de omgeving rondom de Joriskerk aangemerkt als de centrale plek voor horeca. Plannen hiervoor worden verder uitgewerkt door Leef! en besproken met omwonenden en ondernemers in de directe omgeving.

Ontwikkelingen de Hambroekplassen
De plannen voor het gebied van de Hambroekplassen wordt steeds concreter. Eigenaar Leisurelands wil het gebied vanuit toeristisch-recreatief oogpunt verder ontwikkelen, met oog voor natuur en landschap. Dit geeft niet alleen een impuls aan toerisme en recreatie in en rondom Borculo, maar ook in de verdere omgeving. De ontwikkelingen bij de plas bieden kansen waar ondernemers in en om Borculo, op in kunnen spelen (horeca, aanbod dagattracties, arrangementen). De gesprekken hierover zijn gaande. Op dit moment wordt de laatste hand gelegd aan het voorontwerp bestemmingsplan. Leisurelands voert daarnaast afronden gesprekken met potentiële exploitanten van het vakantiepark. Ook zijn ze in de tussentijd plannen aan het uitwerken voor de positionering van het toekomstige vakantiepark. Een mogelijke naamsverandering wordt hier ook in meegenomen.

Berkel als stromende ader
De Berkel vormt de stromende ader van Berkelland. Zoals hierboven reeds aangegeven zijn er kansen wanneer het centrum van Borculo bevaarbaar wordt. Anderzijds biedt de Berkel buiten het centrum legio mogelijkheden op het gebied van watersport en oeverrecreatie. Er zijn al enkele bedrijven, die hiermee bezig zijn, maar er zijn nog tal van onbenutte kansen. Om actiever aan de slag te gaan met de ontwikkelpotentie van de Berkel wordt in februari 2022 een traject gestart met het lectoraat regionale ontwikkeling van Saxion Hogescholen. Dit traject duurt van februari 2022 tot de zomer van 2023. Daarnaast vinden er gesprekken plaats tussen het Waterschap en de gemeenten Berkelland en Lochem over ontwikkelingen t.a.v. de Berkel tussen Borculo en Lochem. Recreatie is hierbij een belangrijk aandachtspunt.

Ontwikkelingen bij musea in Borculo
De musea in Borculo hebben een hoop potentie vanuit toeristisch-recreatief perspectief. Om hier meer uit te halen denken verschillende musea in Borculo actief na over hun toekomst en vertalen dit in toekomstplannen. De verwachting is dat deze in de loop van 2022 verder uitgewerkt worden tot concrete plannen.

Verlenging klompenpad 'Boereneschpad'
In het voorjaar van 2022 lopen de contracten voor het klompenpad 'Boereneschpad' af. De kernen Geesteren, Gelselaar en Noordijk, waar de route doorheen loopt, hebben aangegeven graag een nieuwe contractperiode aan te willen gaan voor dit pad. Contractueel is alles geregeld voor de verlenging met vijf jaar. Het pad blijft daardoor tot ten minste het voorjaar van 2026 bestaan.

4.1.5. Bedrijven
Bedrijventerreinen zijn noodzakelijk voor de economische ontwikkeling. Naast kwaliteitsverbetering en behoud van bestaande locaties moet worden onderzocht waar en hoeveel vierkante meter aan bedrijventerrein in de toekomst nodig zal zijn. De contacten met het bedrijfsleven zijn, mede door deelname in het Parkmanagement, zeer goed. Hierdoor kan er maatwerk worden geboden. We zijn daarover doorlopend in contact.

Bedrijvenpark van de Toekomst
Er loopt op dit moment een pilot 'Circulaire Economie Bedrijven en Toekomstbestendige Bedrijvenparken' in Borculo. Dit onder de noemer "Bedrijvenpark van de Toekomst". In januari 2021 start het bedrijvenpark Borculo samen met de gemeente en onderwijs, met 3 of 4 verbeterthema's, waarmee we laten zien, dat samenwerking loont. De visie van Bedrijvenpark Borculo is een toekomstbestendig bedrijvenpark, waar alle ondernemingen, van eenmansbedrijven tot multinationals, elkaar versterken en waar medewerkers en bezoekers met plezier vertoeven. De pilot zal leidend zijn voor de ontwikkeling op de andere bedrijventerreinen in Berkelland.

Intussen is de pilot gestart en de organisatie opgezet. Het nieuwe bestuur is aangevuld met 2 externe adviseurs (vanuit de Bedrijvenkring Berkelland en de gemeente Berkelland). Tezamen vormt dit het Parkmanagement. Ook is er een nieuwe website www.bedrijvenparkborculo.nl gelanceerd en worden er

4 nieuwsbrieven per jaar verzonden aan de leden. De communicatie is belegd bij een van de bestuursleden. De lijnen zijn kort gehouden.

Het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO) blijft doorlopen en krijgt input vanuit o.a. de verschillende werkgroepen. Dit ook om de lijnen kort te houden en te sturen op resultaat.

Om alle ondernemers te informeren over en te enthousiasmeren voor het project is op 20 januari 2021 een webinar georganiseerd, waarin 11 verbeterthema's zijn gepresenteerd. Door de aanwezigen is hieruit een top 4 gekozen. Op basis van de tijdens het webinar gekozen verbeterthema's zijn met een klein aantal ondernemers 4 projectteams opgezet die ondersteund worden door de HAN, Gemeente en Achterhoek Onderneemt Duurzaam.

De volgende werk- / projectgroepen zijn nu ingericht:
- Visieplan
- Bereikbaarheid
- Energiebesparing en Duurzaamheid
- Veilige wegen

Het doel van de teams is verbetervoorstellen lanceren voor de korte termijn (snelle acties om te kunnen laten zien dat er iets gerealiseerd is) en te kijken naar projecten die voor de langere termijn kunnen worden aangegaan (bijv. met behulp van subsidies).

4.1.6. Gebied voormalige Leo-Stichting

In het buitengebied, aan de zuidzijde van de kern Borculo, ligt het terrein van de Leo Stichting. Het terrein is door de jaren heen versnipperd geraakt omdat er verschillende eigenaren zijn gekomen. In de omgevingsvisie van 2010 voor het gebied zijn de volgende functies aangegeven: jeugdzorg, onderwijs en wonen. In 2015/2016 zijn enkele gebouwen gebruikt voor de opvang van alleenstaande minderjarige asielzoekers. Die opvang bestaat niet meer. Inmiddels staan een aantal gebouwen op het terrein leeg of worden *antikraak* bewoond. Recent zijn 4 gebouwen weer in gebruik genomen voor zorg.

Het college wil in overleg met betrokkenen en omwonenden keuzes maken die oplossingen bieden voor de ontstane situatie. Het gaat daarbij over het vinden van een verantwoorde balans tussen economie, zorg, landschap maar ook prettig en veilig wonen. Geen eenvoudig opgave, maar als kansen zich voordoen willen we deze in goede afstemming met alle belanghebbenden graag benutten. Er zijn in 2021 geen ontwikkelingen geweest. Wel zijn er contacten gelegd die in 2022 worden voortgezet.

4.2. Ruimte voor wonen

Voor de stand van zaken van de woningbouwprogrammering verwijzen wij naar de notitie Ruimte voor wonen 2022.

4.2.1. Woningbouw

In Borculo is hard gewerkt om woningbouwplannen meer vorm te geven. We lichten een aantal plannen uit. Er is ingestemd met het principeverzoek op de locatie aan de Hoflaan. In dit plan (op de oude grond van het kasteel Borculo) is plaats voor 17 woningen. In de architectuur en opzet gaat gerefereerd worden aan de bijzondere historie van deze plek. Het gaat hierbij om een mix in prijsklasse om de dynamiek in dit nieuwe hof te laten bloeien.

Samen met partners (ProWonen, Careaz en het Waterschap) ontwikkelen we het terrein van de voormalige waterzuivering tot een woonwijk waar goed wonen voor starters en senioren gecombineerd wordt met zorg en omkijken naar elkaar. Een vitale en sociale en groene wijk waar iedereen kan wonen en leven op eigen wijze. Op 13 december 2021 is hiervoor een intentieovereenkomst getekend. Omdat het Waterschap de omgevingsvergunning voor de rioolwaterzuiveringsinstallatie in heeft getrokken, vervalt de milieucirkel van de waterzuivering en kan de nieuwbouwwijk Het Elbrink III na de al aangeboden 5 kavels aan de Magistraat met de nog beoogde 13 woningen worden afgebouwd conform

reeds gemaakte plannen. Zo wordt het Elbrink III voltooid met in totaal 18 kavels. De resterende 13 kavels worden uitgegeven, de animo hiervoor is groot.

ProWonen ontwikkeld aan de Spoorstraat 12 levensloopbestendige woningen. Vanwege de locatie ideaal voor deze doelgroep. De gemeente heeft een mooie provinciale subsidie van 318.500 euro ontvangen uit het programma Steengoed Benutten en een extra bedrag van 20.000 euro voor de aanpassing van de openbare ruimte. Dankzij het provinciale geld krijgt dit deel van het centrum een kwaliteitsimpuls.

De plannen waarop een principebesluit is genomen (zoals de locatie aan de Hoflaan en de kavels aan het Elbrink III ,RWZI) en de potentiële plannen zijn geanalyseerd. Hierbij is de verwachting dat op korte termijn invulling gegeven kan worden aan de richtinggevende aantal te bouwen woningen. We richten ons in Borculo op de bouw van ongeveer 150 woningen waarvan circa 90 koopwoningen en circa 60 huurwoningen. Op de langere termijn onderzoeken we ook de mogelijkheden voor een nieuwe uitleglocatie in Borculo.

4.2.2. Wonen en Zorg

De behoefte aan vormen van wonen met zorg in Berkelland neemt in hoog tempo toe en verandert. Naast de uitbreiding van capaciteit in de verpleeghuiszorg, zijn woonvariaties tussen thuis en het verpleeghuis nodig om tegemoet te komen aan de groeiende behoefte van ouderen, die langer thuis wonen.

De gemeente Berkelland, ProWonen, ouderenzorgorganisatie Careaz en Waterschap Rijn en IJssel buigen zich daarin samen over de mogelijkheden tot ontwikkeling van het terrein van de voormalige waterzuivering in Borculo. Met elkaar, inwoners en andere lokale betrokkenen willen ze kijken of dit een geschikte locatie is waar goed wonen gecombineerd kan worden met zorg en omkijken naar elkaar.

Hoofdstuk 5 Kleine kernen Berkelland

5.1. Beltrum

5.1.1. Gebiedsontwikkelingen

Park De Stroet
Grenzend aan het woonzorgcentrum De Hassinkhof ligt het park De Stroet met de speeltuin D'n Geetelingshook. Het park is eigendom van een particuliere stichting. Met name de speeltuin is aan vernieuwing toe. Er wordt intensief samengewerkt met o.a. de speeltuinvereniging, de Raad van Overleg, De Hassinkhof en de Locatieraad van de Paulusparochie om nu een integraal speel- en beweegpark voor alle leeftijden te realiseren.
De werkzaamheden voor het speel- en beweegpark zijn in 2021 uitgevoerd en het park is in gebruik genomen. De opening van dit park zal in 2022 zijn.

Dorpsverbinder
Sinds 1 januari 2021 is in Beltrum de functie van dorpsverbinder in het leven geroepen. Deze dorpsverbinder is de verbindende factor voor wonen, zorg en welzijn. Zo kunnen bewoners met initiatieven en ideeën komen en antwoord geven op de vraag: *wat zou het toch mooi zijn als we in Beltrum..*

Zo is er een dorpsverbinders-app gemaakt en er zijn initiatieven waarbij het verbinden van verschillende groepen mensen centraal staat, zoals een Legotheek, O'mama's, Kom d'r in, LEEFF! en Repair Café Beltrum.

Plannen voor 2022: zorgnetwerk in Beltrum op zetten, evenals een platform waar vraag en aanbod aan elkaar gekoppeld kunnen worden en een overzicht van vrijwilligersfuncties bij verschillende verenigingen en stichtingen.

Een wens is om in het voorjaar een Open Beltrum te houden: een dag waarop elke vereniging, stichting, accommodatie of ondernemer zichzelf kan profileren, waarbij we gezamenlijk nieuwe start maken na corona.

Vitaal Sportpark De Sonders
In de zomer 2020 is het Vitale Sportpark De Sonders in gebruik genomen. De *open*-club-gedachte van Omnivereniging VIOS, met de komst de Survivalrunners krijgt nog meer inhoud. Met de komst van de Survivalrunners op De Sonders krijgt het beeld van Survivaldorp Beltrum nog meer nadruk. Het delen van de accommodatie is een grote maatschappelijke plus.
Met de aanleg van de hardloopbanen is een directe verbinding ontstaan met de Kerkepaden. Het plan om een 'doe-strip' aan te leggen, past in deze lijn. Hiervoor zijn gesprekken gaande voor een aanleg van een vijver als uitbreiding van het sportpark. De 'doe-strip' loopt langs het sociaal ontmoetingscentrum (sporthal+) en het aan te leggen speel- en beweegpark en sluit aan op muziekcentrum Dacapo.

Door de veranderende opvattingen over Sport-, Bewegen en Ontmoeten (individualisering en vergrijzing) wordt verkend wat verdere mogelijkheden van de sporthal kunnen zijn. Sport zal als middel worden ingezet om ontmoeten te bevorderen, zowel overdag als 's avonds: de vitale Beltrummer. Deze aanpak richt zich op mensen met wisselende diensten en ouderen om overdag te sporten. De Omnivereniging VIOS, met haar ruim 1000 leden, verandert van aanbod-gestuurd naar vraag-gestuurd sporten.
In die ontwikkeling worden alle accommodaties in Beltrum meegenomen. Alle mogelijkheden worden onderzocht (synergie, pakketverruiming en kostenbesparing). Er zijn ontwikkelingen gaande om Sporthal de Sonders te privatiseren.

Een hoog voorzieningenniveau als vliegwiel voor een blijvend gezonde woningmarkt
Het hoge voorzieningenniveau maakt Beltrum aantrekkelijk. Door als samenleving te investeren in sport, muziek en cultuur, is de sociale cohesie groot. Talloze vrijwilligers leveren hun bijdragen. Of het nu over kerkenpaden gaat of (sport-) accommodaties, alles voldoet aan de moderne eisen en is in uitstekende staat van onderhoud. De rol van de kerk als sociale verbinder is geruisloos overgenomen door een samenwerkingsplatform van Beltrumse verenigingen en organisaties, met als middelpunt centraal orgaan De Raad van Overleg.
Daarnaast is de mogelijke combinatie van de basisschool, de kinderopvang en de BSO een tweede verbindende factor. Jongeren willen blijven, spijtoptanten willen terug en zij-instromers ontdekken Beltrum. Ook de evenementen dragen bij aan het positieve beeld van Beltrum.

Bundelen van beroepskrachten
Vooruitlopend op een nieuwe Dorpsvisie denkt Beltrum dat het bundelen en mogelijk uitbreiden van de uren van de huidige betaalde krachten extra mogelijkheden kan bieden. De aangestelde dorpsverbinder kan in bovenstaande een belangrijke rol vervullen, de dorpsverbinder heeft tevens de functie van beheerder van Kulturhus de Wanne.

Inventarisatie Beltrumse Ondernemers
In 2020 is een verkenning uitgevoerd door de Beltrumse Ondernemers Vereniging (BOV) naar de behoefte aan bedrijfsmatige gebouwen en die behoefte is groot.
Beltrum heeft veel kleine ondernemers in het buitengebied en die vinden huisvesting in verouderde agrarische schuren en zijn vaak op zoek naar meer passende huisvesting. Het overleg hierover met de gemeente Berkelland loopt (IKB geeft daarbij advies vanuit ervaringen in andere kleine kernen).

Windmolens
In 2021 blijkt het Beltrumse Veld (zoekgebied K) in aanmerking te komen voor het plaatsen van windmolens. Dit geeft veel onrust in Beltrum en buurtschap Voor-Beltrum. Hierop is een werkgroep samengesteld uit omliggende kleine kernen en buurtschappen om hierin samen op te trekken en de krachten te bundelen wat betreft het plaatsen van windmolens en zonneparken onder het motto: Nee!....Tenzij....

Berkellands Naoberfonds
In 2021 is een bijdrage geleverd aan de kerstverlichting in de bomen op het Mariaplein. Deze centrale ontmoetingsplek in Beltrum is wordt hiermee in de winterperiode sfeervol verlicht.

Diversen
- Beleef Beltrum is een dorpsinitiatief om de toeristische mogelijkheden van Beltrum te onderstrepen. Met name de druk befietste kerkenpaden bieden het dorp extra aanloop.

- Kabouterpad is een initiatief van de jubilerende Stichting Jongerenwerk Beltrum. Het is een 3 kilometerlange wandelroute speciaal voor de kleinste wandelaars waar ze op zoel kunnen gaan naar kabouterdeurtjes.
- Festunique: het jaarlijkse bloemencorso ontwikkelt zich, net als het corso, in Rekken, als uitdrager van de Achterhoekse cultuur.
- Het in hoofdzaak katholieke Beltrum behoort tot de parochie St. Paulus en Ludger. De Beltrumse kerk behoudt de komende jaren haar functie. De kerk wordt multifunctioneel gebruikt in de samenwerking met het Kulturhus.
- Door de plannen van het Kulturhus kon woonzorgvoorziening De Hassinkhof voor Beltrum behouden worden. Het blijft een uitdaging om de voorziening vitaal en interessant te houden. Voor Beltrum is De Hassinkhof belangrijk.
  Eigenaar Stichting Zorgcombinatie Marga Klompé herkent dat zorghuisvesting zonder indicatie gewild is. Die ontwikkeling biedt nieuwe kansen voor De Hassinkhof.
  De werkgroep WWZ is in gesprek met Marga Klompé om te vernemen hoe de toekomstvisie van de Hassinkhof er uit gaat zien en om hierin mee te denken. Er is inmiddels een intentieverklaring getekend (Marga Klompé, gemeente Berkelland, ProWonen en Raad van Overleg).
- Het dorpsbos 'de Hoornhorst' heeft onderhoud nodig en is toe aan vernieuwing. Een werkgroep is samen met professionals en vrijwilligers bezig om hier plannen voor te maken. Deze worden gerealiseerd in de winter van 2021-2022. Zodat het bos weer een aantrekkelijke plaats wordt om te vertoeven en te wandelen.
- In het grote buitengebied van Beltrum vinden veel veranderingen plaats. Om het buitengebied leefbaar te houden vraagt Beltrum steun van gemeente voor bijvoorbeeld saneringsmaatregelen. Met een aantrekkelijk buitengebied ziet Beltrum kansen voor het aantrekken van 'zij-instromers'.
- Het vernieuwde Dute is een aanwinst voor Beltrum. Het wordt goed bezocht door jong en oud en ook toeristen weten deze plek goed te vinden.
  Ook 't Noasman is volop in ontwikkeling en er wordt veel door hen georganiseerd (o.a. wandel en fietstochten).

Toerisme
De Werkgroep Toerisme Beltrum is actief bezig om Beltrum blijvend 'op de kaart te zetten' en om verbindingen te maken tussen de ondernemers in de toeristische sector. Ideeën worden verder uitgewerkt door de werkgroep. In april 2022 wordt bij de 'Vuurdoorn' aan de Zieuwentseweg 6 gestart met een kunstwerk als onderdeel van de Achterhoekse Silo Art Tour. Daarmee heeft ook de gemeente Berkelland een kunstwerk en komt het totaal aantal kunstwerken in de Achterhoek op 6 te staan. In het voorjaar en de zomer van 2022 wordt dit totaal aantal in fasen uitgebreid tot 10 kunstwerken.

5.1.2. Dorpsvisie Beltrum 2011 – 2022

Beltrum heeft in 2011 gewerkt aan een dorpsplan, dat een levensduur heeft van ongeveer 10 jaar. De contactpersoon van de gemeente Berkelland overlegt regelmatig met de Raad van Overleg om af te stemmen wat er actueel is en wat aandacht nodig heeft. Uiteraard zijn er ontwikkelingen in de samenleving die op de bespreekagenda van de RvO staan, die niet in het dorpsplan voorkomen. Er wordt in 2022 gewerkt aan actualisering van het dorpsplan.

5.1.3. Ruimte voor wonen

In Beltrum wordt gebouwd aan 2^1 kap woningen en wordt de laatste hand gelegd aan de planvoorbereiding van circa 19 woningen aan de Gaarden.

5.1.4 Voor-Beltrum – Avest

Toekomst Stichting Halfweg
De gemeenschap van de buurtschap Voor-Beltrum en Avest bestaat uit ongeveer 650 mensen. De Stichting Halfweg heeft als doel het exploiteren van het voormalige café ten behoeve van het verenigingsleven in Voor-Beltrum en Avest, het beheren van een evenementen- en sportterrein en

verder het bevorderen van de leefbaarheid in de gemeenschap. Bij de stichting zijn ruim 100 vrijwilligers betrokken.
De buurtschap gaat onderzoeken op welke wijze de ontmoetingsfunctie het beste vormgegeven kan worden. Dit doet zij samen met o.a. DKK Gelderland, Belangenvereniging Voor-Beltrum, RvO Beltrum en gemeente Berkelland.
Ook de woningbouw in Voor Beltrum ontwikkelt zich met appartementen boven Halfweg en enkele woningen op het terrein van voormalige boerderij v.d. Lagemaat aan de Grolscheweg.

5.2. Rekken

5.2.1. Gebiedsontwikkelingen

Dorpendeal
In augustus 2021 hebben Rekken, provincie en gemeente een dorpendeal ondertekend. In een Dorpendeal maken Gelderse inwoners, gemeenten, ondernemers, maatschappelijke organisaties en provincie Gelderland plannen om te werken aan de (sociale) verbondenheid van een wijk of dorp. De deal heeft een looptijd van ongeveer 2,5 jaar. Speerpunten in de Rekkense dorpendeal zijn:
1. Samenwerken
2. Ontmoeten
3. Wonen
4. Leren van elkaar

1. Samenwerken
In dit kader is in december 2020 de Dorpscoöperatie Rekken opgericht. Hiermee denkt Rekken een goed hulpmiddel te hebben om het verenigingsleven – en daarmee de leefbaarheid in het dorp - toekomstbestendiger te maken. Er wordt op dit moment samen met de Nationale Coöperatieve Raad (NCR) en gemeente gewerkt aan de inrichting en organisatie van de coöperatie.

In het kader van samenwerken heeft Rekken een dorpsverbinder in arm genomen. Zij richt zich nu voornamelijk op ondersteuning bij het verder in de steigers zetten van de coöperatie. Daarna wordt de aandacht verbreed naar het leggen van slimme verbindingen in het Rekkense netwerk van verenigingen en organisaties.

Successen in het kader van 'samenwerken' zijn al behaald als het gaat om de tapaanbesteding van het Rekkens feest (waarbij een deel van de opbrengsten nu terugvloeit naar de verenigingen), een gezamenlijk Sinterklaasfeest en het maandelijkse Rekkens Eetcafé in dorpshuis den Hof gerund door vrijwilligers.

Vergadering DCR-bestuur in den Hof. V.l.n.r. Lotte Roos, Irene Hagens, Christel te Veldhuis (dorpsondersteuner) en Esther Stomps. Herman Aarnink ontbreekt op deze foto (november 2021)

2. Ontmoeten
Een van de zaken die Rekken in de weg staat als het gaat om intensiever met elkaar samenwerken is het feit dat organisaties hun activiteiten versnipperd hebben over 17 locaties. Dit aantal willen ze terugbrengen. De werkgroep accommodaties heeft hieraan gewerkt en de voorkeur uitgesproken voor een 3-daken-scenario: zoveel mogelijk ontmoeting en activiteiten in beide leegstaande monumentale kerken en op sportpark 't Asterloo. En een passende invulling voor locaties die vrijkomen. Er komt een haalbaarheidsstudie (exploitatie, financieel en maatschappelijk draagvlak) door een gespecialiseerd bureau voor nadere detaillering van deze wens.

3. Wonen
De werkgroep Kerkemeijer heeft onderzocht op welke manier deze locatie ontwikkeld kan worden tot woonlocatie. Rekken gaat voor betaalbare huur- en koopwoningen, met voorrang voor de Rekkense inwoners. Hierbij zijn meerdere aanpakken onderzocht. Waaronder via een eigen Rekkense woon coöperatie of samenwerking met lokale Rekkense ondernemers.

Daarnaast voert de gemeente gesprekken met enkele woningbouwinitiatieven op zogenaamde transformatielocaties in het dorp, die hopelijk leiden tot concrete principeverzoeken.

4. Leren van elkaar

Een belangrijke voorwaarde die de provincie aan de beschikbaar gestelde dorpendeal-subsidie stelt is het leren van elkaar; het uitwisselen van kennis en ervaringen die we in dit traject op doen. In dat kader zijn DCR en gemeente op meerdere bijeenkomsten uitgenodigd om te vertellen over het traject dorpendeal Rekken. Daarnaast evalueren we ontwikkelingen binnen de dorpendeal met elkaar en gaan we de leerlessen delen. Omdat we net gestart zijn wordt dit traject nog uitgewerkt. Ook kijken we waar we logische verbindingen kunnen leggen. Zo heeft Ruurlo nu contact met Rekken omdat zij ook geïnteresseerd zijn in het oprichten van een coöperatie. En leggen we contact tussen de dorpsverbinder in Rekken en Beltrum om ervaringen uit te wisselen.

Voormalige TBS-kliniek Oldenkotte

De in de buurt gevestigde verslavingskliniek Tactus heeft per 1 december 2021 de voormalige leegstaande TBS kliniek aan de Kienvenneweg 18 in Rekken van het Rijksvastgoed Bedrijf gekocht om haar werkzaamheden in voort te zetten. Er is inmiddels een planologische procedure opgestart om de kliniek in gebruik te nemen voor verslavingszorg door Tactus. Op dit moment ligt het ontwerpbesluit voor een periode van zes weken (tot en met 6 april 2022) ter inzage. Tegen het ter inzage gelegde voorontwerp is één zienswijze ingediend. Voor de invulling van de huidige plek van Tactus aan de Dr. Slotlaan wordt onderzoek gedaan naar een passende herbestemming.

Vastgoed Rekkense inrichtingen

Een groot aantal panden van de voormalige Rekkense Inrichtingen hebben inmiddels een herbestemming gekregen of zijn gesloopt. De nog resterende panden Panovenweg 30, 14 en 14a zijn in zijn geheel verkocht door Plurijn aan een nieuwe eigenaar. Het gaat om een vastgoed exploitant.

- De werkplaats aan de Panovenweg 30 moet volgens plan nog gesloopt worden. Hierover lopen gesprekken met de nieuwe eigenaar.
- Leegstaande school 'de Click' aan de Panovenweg 14a wordt de nieuwe eigenaar verhuurd aan naastgelegen organisatie voor specialistische zorg Trajectum.
- Over locatie 'de Kern' aan de Panovenweg 14 wordt met de nieuwe eigenaar gesproken over de herbestemming.

Duurzaamheid

Via Agem Energieloket heeft Rekken een warmtefoto-actie opgezet en uitgevoerd. Op basis van de resultaten kunnen deelnemende woning-eigenaren aan de slag met het verder verduurzamen van hun woning.

Recreatieve kansen benutten

Klompenpad

In 2021 is het klompenpad 'Reckense Markenpad' officieel geopend. Dit pad, waarvan sinds kort ook een Duitse brochure beschikbaar is, biedt mogelijkheden voor ondernemers door bijvoorbeeld het ontwikkelen van (wandel)arrangementen. Daarnaast kan er een aantrekkelijke verbinding ontstaan met het klompenpad in de omgeving van Geesteren, Gelselaar en Noordijk.

Opknappen ruiterroutes

De ruiterroutes in de omgeving van Rekken zijn in 2021 opgeknapt.

Link met TIP in Eibergen

Voor Rekken en omgeving liggen er kansen om, waar mogelijk, nog beter aan te sluiten bij de activiteiten van de TIP in Eibergen. Op deze manier kan ervoor worden gezorgd dat er meer recreatieve activiteiten

worden georganiseerd in Rekken en omgeving, die vervolgens via de TIP in Eibergen onder de aandacht worden gebracht van het publiek.

De Berkel als stromende ader
Samen met het lectoraat regionale ontwikkeling van Saxion Hogescholen wordt de ontwikkelpotentie van de Berkel (dus niet alleen bij Rekken, maar Berkelland breed) nader onderzocht. Saxion spitst zich niet alleen toe op toerisme en recreatie, want er speelt meer langs de Berkel. Er is daarom gevraagd of ze een traject willen oppakken waarbij ook gekeken wordt naar sport, natuur, landschap en cultuur/erfgoed. Looptijd van dit traject is van februari 2022 tot de zomer van 2023.

5.3. Rietmolen

5.3.1. Gebiedsontwikkelingen

Dorpshuis
Het dorpshuis vervult een belangrijke functie in het dorp. Vanuit de motie "Maatwerkoplossingen voor Dorpshuizen" is een vitaliteitsscan opgesteld en wordt er overlegd met het bestuur om de exploitatie in de toekomst haalbaar te houden.

5.3.2. Dorpsplan 2019-2030

De bewoners van Rietmolen zijn in samenwerking met Stichting Gemeenschap Rietmolen bezig met het ontwikkelen van een nieuw dorpsplan. Eind 2017 is gestart met de actualisatie. Het interactieve proces is gecombineerd met het opstellen van een woonvisie voor het dorp. Naast het bouwen van nieuwbouwwoningen in Rietmolen, zijn belangrijke onderwerpen in het dorpsplan: verduurzamen van de bestaande woningvoorraad, bereikbaarheid, het aanzicht bij de N18, het in financiële zin in stand houden van de dorpsaccommodatie en het gebruik van het kerkgebouw.

Dorpsplan aangeboden aan wijkwethouder en commissie Ruimte
Tijdens de nieuwjaarsreceptie van Stichting Gemeenschap Rietmolen in 2020 heeft de wijkwethouder het nieuwe dorpsplan voor Rietmolen in ontvangst genomen. Het plan is daarna ter kennisgeving aangeboden aan het college van B&W en ook gepresenteerd aan de commissie Ruimte op 30 september 2020. Klik hier om de inhoud van het dorpsplan te vinden. Thema's in het dorpsplan zijn:

1. Wonen
2. Onderwijs
3. PR & Communicatie
4. Duurzaamheid
5. Toerisme & Recreatie
6. Levendigheid
7. Landschap
8. Veiligheid
9. Voorzieningen
10. Bereikbaarheid

Hieronder een korte samenvatting van bereikte resultaten in 2021 van de thema's binnen het dorpsplan.

Wonen
In Rietmolen worden binnenkort 6 startersappartementen en 4 levensloopbestendige woningen in en bij de Maalderij opgeleverd. De laatste kavels op het nieuwbouwplan De Mölle zijn in 2021 verkocht.
De interesse van jonge mensen om in Rietmolen te blijven wonen is groot. Stichting Gemeenschap Rietmolen wil daarom met de gemeente in gesprek blijven over extra woningen in Rietmolen in vervolg op plan de Maalderij.

Onderwijs
Met ingang van schooljaar 2020-2021 is de buitenschoolse opvang (BSO) in Rietmolen van start gegaan. Op 15 september 2020 heeft de Raad het Integraal Huisvestingsplan onderwijs 2020-2036 vastgesteld. Een werkgroep met vertegenwoordigers vanuit het onderwijs en de Rietmolense gemeenschap, heeft de afgelopen maanden onderzocht of de variant 'school in kerk', naast de variant renovatie van de bestaande school 'passende jas', een optie was. Zij zijn niet tot eensluidend advies gekomen. Het college heeft daarom beide varianten tegen elkaar afgewogen en adviseert de gemeenteraad in te stemmen met renovatie van de St. Jozefschool. Door het uitvoeren van de 'passende jas' wordt de huisvestingsaanvraag van Stichting Keender voor de St. Jozefschool gerealiseerd. Door het verkleinen van het schoolgebouw wordt de verhouding tussen beschikbare oppervlakte en ruimtebehoefte geoptimaliseerd, gerelateerd aan het aantal leerlingen nu en in de toekomst. Daarmee wordt het exploitatietekort opgeheven. Daarnaast wordt IKC-vorming mogelijk gemaakt en draagt het schoolgebouw bij aan de onderwijsvisie van de St. Jozefschool. De aanbesteding kan na het besluit van de raad worden gestart. Uitvoering vindt dan op korte termijn plaats (2022/2023).

Duurzaamheid
In 2021 is onder begeleiding van Agem energieloket een buurtaanpak duurzaamheidsproject gestart in Rietmolen. Een groep inwoners heeft met warmtecamera's van Agem foto's gemaakt van circa 100 opgegeven woningen in Rietmolen. Na het ontvangen van foto's van de eigen woning heeft er een digitale bijeenkomst plaatsgevonden met een toelichting over de warmtefoto's. Na deze bijeenkomst hebben 10 adressen gezamenlijk een offerte aangevraagd voor spouwmuurisolatie. Het organiseren van een duurzaamheidscafé in de DAR is vanwege corona uitgesteld. In de dorpskrant is een rubriekje opgenomen met een maandelijkse duurzaamheidstip. Rietmolen is aangesloten bij kleine kernen en buurtschappen om samen ontwikkelingen m.b.t. alternatieve energie te volgen en daarop in te spelen waar nodig.

Landschap
Een werkgroep onder Gemeenschap Rietmolen heeft een invulling gegeven aan de nieuwe rotonde bij de N315. Het waterrad en de beplanting zijn inmiddels gerealiseerd. Het doel om een eyecatcher te realiseren die past bij Rietmolen is meer dan geslaagd.

Binnen het thema landschap kunnen er onder de noemer Levend landschap, met ondersteuning van St. Landschapsbeheer Gelderland, de komende 3 jaar projecten/initiatieven opgetuigd worden welke te maken kunnen hebben met bijvoorbeeld natuur, landschap, cultuurhistorie en recreatie. De startbijeenkomst voor dit project is vanwege corona nu enkele keren uitgesteld. In 2022 gaat dit project van start.

Om het mooie landschappelijke karakter te bewaken is Rietmolen bezorgd over plannen en geluiden die weer oplaaien over de Noordtak. In eerdere ontwerptekeningen loopt deze heel dicht langs het dorp. Vanuit Gemeenschap Rietmolen is in 2021 het initiatief genomen om samen met andere kleine kernen onze bezorgdheid hierover te uitten bij Rijkswaterstaat, Provincie en de gemeente. Inmiddels is Gemeenschap Rietmolen aangesloten bij een regionaal platform van aanwonende dorpen en kernen die krachten bundelen tegen de Noordtak.

Veiligheid
In 2021 is de provinciale weg langs het dorp geheel vernieuwd. Dit bracht de nodige overlast met zich mee. In samenspraak met gemeente en provincie is de omleidingsroute bepaald. Ook waren er aanspreekpunten waarbij men gevaarlijke situaties kon melden.

28 januari 2022 heeft er een fietsschouw plaats gevonden in Rietmolen. Samen met vertegenwoordigers van de Stichting Gemeenschap Rietmolen zijn er verschillende verkeerssituaties, groenvoorzieningen en de staat van de openbare wegen bekeken. Van deze schouw wordt een verslag gemaakt door Stichting Gemeenschap Rietmolen en opgestuurd naar de gemeente. Binnen de gemeente worden de aangedragen wensen uit de schouw getoetst op relevantie en worden er eventueel acties uitgezet, binnen de gemeente en andere betrokken organisaties zoals politie en/of inwoners.
Belangrijkste knelpunten zijn:

- Veiligheid van Everdingenstraat
- Veiligheid Groothuizenweg
- Veiligheid Waterleidingdijk

Gemeenschap Rietmolen heeft contact met de provincie Overijssel en Rijkswaterstaat over de vervanging van de brug over de Schipbeek (Vloedstegenbrug) en de aanleg van een rotonde bij Danspaleis (beide oude N18). Vorig jaar is door Rijkswaterstaat aangegeven dat dit tegelijk wordt uitgevoerd en dit is ook van groot belang, zodat de oude N18 niet 2 keer afgesloten hoeft te worden. Dit lijkt echter nog niet helemaal zeker. Gemeenschap Rietmolen houdt vinger aan de pols en pleit ervoor dat de vernieuwing van de brug en de aanleg van de rotonde tegelijkertijd plaats vinden. Dit om te voorkomen dat er twee keer een langere periode van verkeersomleidingen en overlast is.

Voorzieningen
Het meest karakteristieke gebouw van Rietmolen is de kerk. Uiterlijk in 2026 zal deze aan de eredienst worden onttrokken. Daarom is een werkgroep met rietmolenaren op dit moment bezig om dit gebouw voor de gemeenschap te behouden.

Werkgroepen die Rietmolen levendig houden
Stichting Gemeenschap Rietmolen heeft een aantal heel enthousiaste werkgroepen die bijdragen aan de leefbaarheid en levendigheid van het dorp.

- Werkgroep kleintje Bieb: zij runnen een prachtige kleine dorpsbibliotheek met een actueel aanbod boeken voor kinderen en volwassenen.
- Werkgroep Paasvuur: zij hopen in 2022 weer een vuur te kunnen ontsteken.
- Werkgroep creatieve middag: een handwerkclub op de maandagmiddag in de Dorpsaccommodatie
- Werkgroep AED: jaarlijks verzorgen zij scholingen en trainingen voor vrijwilligers. Ook zorgen zij voor aanschaf en onderhoud van AED's.
- Werkgroep Peuterspeelzaal: toen het aanbod kinderen te klein was om een professionele organisatie in te huren, is er een peuterclub opgericht. Deze wordt geleid door vrijwilligers en is meerdere dagen per week open.
- Werkgroep onderhoud kerkplein: de plantsoenen rondom het plein worden onderhouden door een groep enthousiaste mannen uit het dorp. Op meerdere momenten per jaar wordt er geschoffeld, gesnoeid en geveegd.
- Werkgroep sfeerverlichting: deze groep heeft gezorgd dat er voldoende budget was om sfeerverlichting in het dorp aan te schaffen. Zij zorgen er ook voor dat deze in december wordt opgehangen en in februari weer wordt weggehaald en opgeslagen.
- Werkgroep samen eten in de DAR: ouderen uit het dorp zijn welkom in de dorpsaccommodatie waar 1x per maand door vrijwilligers een maaltijd wordt verzorgt. Een moment van gezelligheid en ontmoeting.

- Werkgroep Sinterklaas: deze groep onthaald de Sint in het dorp en er wordt een leuk feest georganiseerd voor alle kinderen.
- Werkgroep welkomstcomité: nieuwe dorpsgenoten worden bezocht door enkele vrijwilligers van deze werkgroep. Er wordt een leuke mand uitgereikt met streekproducten en informatie over wie, wat en waar.

5.4. Noordijk

5.4.1. Gebiedsontwikkelingen

Het Haarhoes
Dit dorpshuis heeft een belangrijke functie in het dorp. Vanuit de motie "Maatwerkoplossingen voor Dorpshuizen" is een vitaliteitsscan gemaakt en wordt er overleg gevoerd met het bestuur om de exploitatie ook in de toekomst haalbaar te houden.

Herontwikkeling voormalige ijzergieterij
De voormalige ijzergieterij aan de Bergweg tussen Neede en Noordijk is begin 2021 gekocht. De gemeente is in overleg met de nieuwe eigenaar over sanering en mogelijke herontwikkeling van dit terrein.

5.4.2. Dorpsvisie

De bewoners van Noordijk hebben in samenwerking met Noordijks Belang gewerkt aan een nieuw dorpsplan. Op 10 oktober 2019 is het concept dorpsplan gepresenteerd en besproken met een aantal ambtenaren. Het interactieve proces om te komen tot een dorpsplan, is gecombineerd met het opstellen van een woonvisie voor het dorp. Naast het bouwen van nieuwbouwwoningen in Noordijk voor vooral starters, zijn belangrijke onderwerpen in het dorpsplan: verduurzamen van de bestaande woningvoorraad, bereikbaarheid, toekomstbestendig houden van het verenigingsleven, behoud van de school in Noordijk en boerderijsplitsing voor dubbele bewoning.

Dorpsplan aangeboden aan wijkwethouder en commissie Ruimte
Tijdens de nieuwjaarsreceptie van Noordijks Belang in 2020 heeft de wijkwethouder het nieuwe dorpsplan voor Noordijk in ontvangst genomen. Het plan is daarna ter kennisgeving aangeboden aan het hele college van B&W en gepresenteerd aan de commissie Ruimte op 30 september 2020. De inhoud van het dorpsplan Noordijk is te vinden op de website van Noordijk, klik hier om het dorpsplan te lezen.

Thema's in het dorpsplan zijn:
1. Wonen
2. Leefbaarheid
3. Bereikbaarheid
4. Beheer en infrastructuur
5. Duurzaamheid en asbest

Hieronder een korte samenvatting van bereikte resultaten in 2021 van de thema's binnen het dorpsplan.

Wonen
In Noordijk zijn onlangs 3 kavels aan het Vonderman verkocht en zijn we (in afstemming met de lokale belangenvereniging) in gesprek om op een transformatielocatie de mogelijkheden voor woningbouw in kaart te brengen. Samen met Noordijks Belang blijft de gemeente in gesprek over de behoefte aan extra woningen in Noordijk in vervolg op Plan Vonderman. Hierbij geven we voorrang aan transformatielocaties.

De gemeente Berkelland heeft nieuw Rood voor Rood beleid opgesteld. Hiermee willen we actief inzetten op de sloop van oude (agrarische) bedrijfsgebouwen in het buitengebied. Doel is om het risico op verpaupering, ondermijning en gezondheidsschade (asbest) te verminderen. Daarnaast biedt het ruimte voor extra woningen op het platteland en is er ook aandacht voor de samenhang tussen het landschap en de erven. Het ontwerp van het nieuwe beleid ligt vanaf 11 november 2021 ter inzage.

Verwachting is dat het definitieve beleid in februari 2022 ter besluitvorming wordt aangeboden aan de gemeenteraad. Pas als het door gemeenteraad is vastgesteld, kunnen er aanvragen voor Rood voor Rood worden ingediend.

Leefbaarheid - Veiligheid – huisvesting arbeidsmigranten
Sommige inwoners in Noordijk ervaren een gevoel van onveiligheid omdat in Noordijk op verschillende locaties in het dorp arbeidsmigranten wonen. In 2021 is over het wel en wee van de gehuisveste arbeidsmigranten in Noordijk overleg geweest met de verantwoordelijke ambtenaren binnen gemeente Berkelland. Noordijks Belang heeft in 2021 contact gehad met uitzendbureaus die migranten huisvesten in Noordijk en met hen gesproken over het wel en wee van de gehuisveste arbeidsmigranten in Noordijk. Op dit moment zijn er geen signalen van overlast bekend bij Noordijks Belang m.b.t. de huisvesting van arbeidsmigranten.

Leefbaarheid - AED
Beleid van gemeente Berkelland is dat aanschaf en onderhoud van AED's verantwoordelijkheid is van burgers en/of bedrijven zelf en niet van de gemeente. In Noordijk zijn 4 AED's aanwezig in het dorp. Er is voor 2 van 4 AED's geen periodiek onderhoud geregeld. Noordijks Belang heeft namens alle kleine kernen in gemeente Berkelland een verzoek gedaan aan de gemeente of zij toch wat kunnen betekenen in het ondersteunen en onderhouden van AED's in de dorpen. Naar aanleiding van dit verzoek is er op 14 juli 2021 in de raad een motie aangenomen waarin het college verzocht is :

- te inventariseren waar de AED's op buitenlocaties zich bevinden;
- na te gaan of alle AED's op buitenlocaties zijn aangemeld bij Hartslag.nu;
- een plan op te stellen voor het onderhoud van AED's op buitenlocaties;
- hiervoor geld beschikbaar te stellen uit de Algemene Reserve.

Begin 2022 is de raad geïnformeerd over de voortgang van het uitvoeren van deze motie. De raad is geïnformeerd over de genomen stappen en over wat de gemeente nog gaat doen. In 2022 gaan we o.a. in afstemming met de kleine kernen verkennen of het mogelijk en wenselijk is om een gezamenlijk onderhoudscontract gemeente Berkelland breed af te sluiten.

Leefbaarheid - Basisschool
In het dorp is een krachtteam gestart voor het behoud van de basisschool. Meer over dit krachtteam is te lezen in een artikel van Tubantia. Klik hier om het artikel te lezen.
Een mooi resultaat wat het krachtteam al heeft bereikt, is het realiseren van een BSO na de zomer van 2021 in Noordijk. Daarna is er onder de naam Kindcentrum Natuurlijk Noordijk een goede samenwerking gerealiseerd voor alle samenwerkende kindvoorzieningen in Noordijk.
Meer hierover is te lezen op de website van het kindcentrum. Klik hier om naar de website te gaan..

Leefbaarheid - Verenigingsleven & Samenwerking van verenigingen
Noordijks Belang zet zich in om de samenwerking in verenigingsleven in het dorp te versterken door onderlinge communicatie tussen verenigingen te verbeteren, maar ook de communicatie tussen de verenigingen en de inwoners. Zij zijn bezig om plan van (communicatie)aanpak hiervoor op te stellen. In 2021 is in het dorp een brede Whatsapp groep gestart. In 2022 wordt verkend hoe vrijwilligers in het dorp breder ingezet kunnen worden in en tussen de verenigingen. In 2022 wordt overleg gepland met SportfFederatie Berkelland, Culturije en het kindcentrum Noordijk om de mogelijkheden op samenwerking met elkaar te verkennen.

Beheer, onderhoud en exploitatie dorpshuis 't Haarhoes
Het dorpshuis vervult een belangrijke functie in het dorp. Vanuit de motie "Maatwerkoplossingen voor Dorpshuizen" is een vitaliteitsscan opgesteld en wordt er overlegd met het bestuur om de exploitatie in de toekomst haalbaar te houden. Het bestuur van het dorpshuis gaat in 2022 graag verder in overleg met gemeente Berkelland over de mogelijkheden voor verruiming van de drank en horecavergunning voor het dorpshuis.

Beheer en aankleding dorpskern
De vierbloembakken bij binnenkomst van Noordijk worden onderhouden door de inwoners van Noordijk. Tevens zijn er diverse gemeentelijke perkjes in de dorpskern. Beide groenvoorzieningen zijn aan vervanging toe. Eind 2021 is samen met gemeente Berkelland hiervoor een nieuw groenplan opgesteld. Onlangs is dit plan uitgevoerd.

Duurzaamheid en Asbest
Een werkgroep duurzaamheid onderzoekt hoe Noordijk als dorp gezamenlijk energie kan besparen en de woningen kan verduurzamen. Ze worden hierbij ondersteund door Agem Energieloket. Meer hierover is te lezen op: Samen met buurtaanpak Noordijk. In 2021 is een enquête uitgezet in het dorp om de wensen en behoeften van de inwoners op het gebied van verduurzamen te inventariseren. Aan de hand van de informatie uit de enquête worden vervolgacties gezet.

Berkellands Naoberfonds
In 2021 is de aanschaf van een duofiets in Noordijk ondersteund door het Naoberfonds.

Het kindcentrum Noordijk heeft voor de eerste opstartkosten ook een bijdrage ontvangen van het Naoberfonds Berkelland.

Onze burgemeester Joost van Oostrum heeft de dorps-duofiets officieel in gebruik genomen.

5.5. Haarlo

5.5.1. Gebiedsontwikkelingen

Herinrichting Willem Sluiterweg en Voshaarweg
Het riool in deze straten heeft groot onderhoud nodig en daarmee worden beide straten heringericht. Voor de straten is in het voorjaar van 2021 een participatietraject gestart. De financiële middelen zijn met het vaststellen van de begroting in 2020 beschikbaar gekomen. De bewoners zijn in november 2020 op de hoogte gebracht en opgeroepen om na te denken over de nieuwe inrichting.

In 2021 is een definitief ontwerp vastgesteld en in het najaar is het werk aanbesteed.
Begin 2022 wordt met de werkzaamheden gestart. Verwacht wordt dat het werk ruim voor de zomer 2022 gereed is.

Verkeersoverlast vrachtverkeer bij de Wolinkweg/Haarlosesteeg
Er is nog steeds sluipvrachtverkeer op deze wegen. Het is lastig om voor dit probleem een passende oplossing te vinden, die daadwerkelijk effect heeft. Er zijn op de Wolinkweg ter hoogte van de school gekleurde palen geplaatst ter aanduiding van de schoolzone. En er is een as verspringing aangebracht. Het was de bedoeling om een dubbele as verspringing aan te brengen (chicane) maar dat is technisch onmogelijk omdat er teveel uitritten op de Wolinkweg uitkomen. Bij andere varianten is de kans groot dat langere voertuigen daarbij vast kunnen lopen als er verkeer van 2 kanten komt. Er is daarom afgezien van meer maatregelen.

Energiezuinig en levensloopbestendig maken van de huidige woningvoorraad
Eind 2018 is er een woon-energiecafé gehouden waar inwoners informatie en inspiratie op konden doen over verduurzamen en verbeteren van de eigen woning.

In 2019 hebben enkele inwoners een Werkgroep Duurzaamheid opgericht. Samen met Agem werken zij door middel van de Buurkracht aanpak aan de verduurzaming van de woningen in Haarlo. Het dorp loopt in zijn algemeenheid niet warm voor collectieve aanschaf maar doet het liever zelf. De werkgroep is daarom in 2021 gestart met een periodiek verschijnende publicatie, waarin de initiatieven op het gebied van duurzaamheid worden weergegeven en toegelicht om andere inwoners te inspireren om zelf ook initiatief te nemen.

Verbeteren samenwerking tussen verenigingsleven.
Haarlo's Belang heeft voor procesondersteuning contact gezocht met de Dorpshuizen en Kleine Kernen (DKK). De Sportfederatie Berkelland is met de sportverenigingen in Haarlo in gesprek om te kijken hoe de samenwerking kan worden verbeterd en een Dorpsvisie kan worden opgesteld. In het dorp is de mening dat dit proces goed kan verlopen door middel van fysieke bijeenkomsten en vergaderingen. Dit was door de beperkende maatregelen op dit punt het afgelopen jaar ook eigenlijk niet mogelijk.

5.5.2. Dorpsvisie 2007- 2017

Het huidige dorpsplan van Haarlo is verouderd. Met Haarlo's Belang is afgesproken om de uitkomsten van de woonvisie en de vitaliteitsscan te betrekken bij het te maken nieuwe dorpsplan/ontwikkelvisie. Haarlo's Belang is hier samen met DKK mee bezig. Dit hangt samen met het onderzoek naar meer samenwerking tussen verenigingen. Omdat het laatste niet kan omdat fysieke vergaderingen niet mogen ligt ook de ontwikkeling van de nieuwe Dorpsvisie stil. We gaan begin 2022 met het dorp in gesprek omdat de einddatum van de Dorpsvisie in 2017 was en de behoefte/noodzaak om het toch digitaal op te pakken sterker wordt.

5.5.3. Ruimte voor wonen

In Haarlo worden plannen gemaakt voor ongeveer 24 nieuwe woningen, naast de woningen die al in aanbouw zijn. Deze circa 24 nieuwe woningen zijn allemaal in optie genomen door inwoners uit onze gemeente waarvan het overgrote deel afkomstig uit Haarlo.

5.6. Geesteren

5.6.1. Gebiedsontwikkelingen

Gebouwen met een maatschappelijke functie
Er zijn veel gebouwen in Geesteren met een maatschappelijke functie. Het gaat dan over kerken met bijgebouwen, verenigingsgebouwen, de school, het dorpshuis, de lokale horeca, e.d. Het totale aantal maatschappelijke gebouwen is veel groter dan de behoefte aan dat soort ruimten. Het is van belang dat het gesprek over de toekomst van de gebouwen vorm krijgt en dat er keuzes worden gemaakt. Het onderwerp wordt nu door het dorp zelf opgepakt, waarbij de gemeente faciliteert. De uitkomsten zijn van groot belang voor het toekomstperspectief en draagvlak voor het dorpshuis. Het is een proces waarbij het dorp waarschijnlijk externe begeleiding nodig om stappen te zetten. We wachten af omdat in het dorp de afweging daarover nog gemaakt moet worden.

De kerktoren
Ongeveer 10 jaar geleden zijn de oude mechanische uurwerken in de toren vervangen door elektrische versies. Voor de 4 zijden van de toren waren 4 afzonderlijke uurwerken nodig. Door de dikte van de muren zijn de assen van de wijzers een meter lang. Voor die specifieke situatie was geen standaard oplossing beschikbaar. Jarenlang is geprobeerd om de klokken en de verlichting goed te laten werken. Tot grote frustratie van de inwoners is dit uiteindelijk niet gelukt. Ondanks dat er eigenlijk geen budget voor was, is in 2020 alles vervangen door een systeem van een gerenommeerde klokkenmaker uit Brabant. De nieuwe uurwerken en de duurzame ledverlichting van de wijzerplaten zijn in november 2020 geplaatst. Na wat kleine aanpassingen begin 2021 werken de uurwerken en de ledverlichting van de wijzerplaten goed. Het dorp is hier erg blij mee omdat de kerk en het kerkplein een belangrijk punt zijn in het dorp.

Snelheid doorgaand verkeer
Er wordt door mensen uit het dorp regelmatig melding gemaakt van te hoge snelheden in het dorp. Het effect van kleine maatregelen is in 2019 getest. Grote ingrepen zijn niet haalbaar omdat het achterland bereikbaar moet blijven en het vooral gaat over een doorgaande weg. Tellingen laten nauwelijks grote

snelheidsoverschrijdingen zien. Op de Molenweg is de snelheid op een bepaald gedeelte wél aan de hoge kant. Daar zijn, bij wijze van proef, straatjuweeltjes geplaatst die de weg ter plaatse versmallen Klik hierop voor meer informatie over de straatjuweeltjes.
Vanuit Geesterens Belang zijn er kanttekeningen geplaatst bij de werking van de straatjuweeltjes. Hierover vindt nog vervolgoverleg plaats tussen de verkeerskundige en Gelselaars Belang.

Veilige fietsverbinding Geesteren-Borculo.
Dit gaat over de fietsroute, die loopt via het Rotmansdiekske, onder de Nettelhosterweg door en naar de Geesterse Binnenweg. Een gewenste aanpassing zou samenvallen met de provinciale plannen om in hetzelfde gebied een afrit voor landbouwverkeer te maken.
Het is de vraag of de plannen van de provincie wel doorgaan en daarom is de aansluiting van het Rotmansdiekske in 2021 weer als zelfstandig onderwerp opgepakt. Voor de aanpassing van de aansluiting is geld beschikbaar en zal in 2022 uitgevoerd worden.

Vrijheidsbos.
In Geesteren hebben een aantal vrijwilligers het initiatief genomen voor een Vrijheidsbos. Dit bos moet aansluiten bij het gebied bij de Sprakelberg en de mogelijkheden ervan versterken. Het Vrijheidsbos heeft o.a de volgende doelen; Herdenken (o.a. slachtoffers 2e WO). Recreatie, Educatie en versterking Biodiversiteit. De percelen voor het bos zijn inmiddels aangekocht. De infrastructuur is aangelegd, er zijn al herdenkingsbomen gepland en bankjes geplaatst. Het project met de schooljeugd (Herdenken tweede wereldoorlog slachtoffers uit het dorp) is zeer geslaagd. De officiële opening kon in verband met Covid-19 nog niet plaatsvinden. Deze staat nu gepland in mei 2022.

Berkellands Naoberfonds
Van 20 t/m 23 oktober 2021 kon eindelijk de scouting het project Houtdorp Geesteren uitvoeren. Er is tijdens die dagen met de kinderen uit het dorp vol enthousiasme gebouwd aan een dorp met huizen en gebouwen gemaakt van pallets. Het project was al in 2019 door het Naoberfonds gehonoreerd maar kon vanwege corona pas in 2021 doorgang vinden. Daarnaast is in Geesteren de aanschaf van een duo-fiets ondersteund door het Naoberfonds.

5.6.2. Dorpsvisie 2013-2025

'Geesteren op de kaart' is als dorpsplan vastgesteld in 2013 en heeft een uitvoeringsprogramma dat nog loopt. Een resultaat dat in 2021 is bereikt is het onderhouden van het gebied rondom de retentievijver bij Geesteren. Dit was nodig om ook de recreatieve mogelijkheden te behouden. Dit geldt ook voor het gebied de Sprakelberg. Met de komst van het vrijheidsbos zijn de recreatieve mogelijkheden en beleving sterk verbeterd voor de inwoners van Geesteren.

5.6.3. Ruimte voor wonen

In Geesteren is in januari 2022 het principeverzoek gehonoreerd voor de bouw van 29 woningen op de voormalige locatie van bedrijf Florijn. Hier wordt een deel van het plan ingevuld door een CPO groep.

5.7. Gelselaar

5.7.1. Gebiedsontwikkelingen

Herinrichting openbare ruimte
Een groot deel van het dorp is tijdens de rioolaanleg opnieuw ingericht samen met werkgroepen uit het dorp. Bij de invulling is rekening gehouden met het beschermd dorpsgezicht en de uitgangspunten, die in de Dorpsvisie staan. De aanleg van de riolering en de herinrichting van de openbare ruimte zijn afgerond.
In 2021 zijn in het verlengde van de herinrichting een aantal groenprojecten opgepakt met de omwonenden. De laatste zaken worden hiervan in 2022 afgerond.

Sporthal de Benneker.
In het dorp staat een sporthal, die eigendom is van de gemeente. Al 4 jaar geleden heeft de gemeente aangegeven die sporthal te willen afstoten. Het dorp had interesse om het gebouw over te nemen maar er was twijfel over de haalbaarheid (beheer en exploitatie). Er is toen afgesproken dat onderzocht zou worden wat de mogelijkheden waren, om vanuit het dorp het gebouw te exploiteren. Deze 4 jaar zijn voorbij en nu blijkt dat er jaarlijks een tekorten zijn in de exploitatie. Er vinden in het gebouw belangrijke activiteiten plaats, die de sociale samenhang versterken. De twijfel over het toekomstperspectief van de sporthal, geldt ook voor andere gebouwen die een maatschappelijke functie hebben in het dorp, zoals het Dorpshoes en de kerk. Er zijn een aantal basisvragen die dringend antwoord behoeven: hoe ziet ons dorp er over 10-15 jaar uit, welke voorzieningen zijn er dan nodig, wie of wat hebben daarvoor/daarbij nodig, hoe gaan we dan samenwerken en wat is de positie van de huidige accommodaties en hoe houden we die dan in stand?

Op zich heel logische vragen, maar het vinden van passende antwoorden is een pittige opgave. De ontwikkelingen rondom de sporthal zijn voor het dorp aanleiding om serieus aan de slag te gaan. Men is zich ervan bewust dat externe begeleiding nodig is om concrete stappen te zetten. De gemeente heeft e.e.a. financieel mogelijk gemaakt. In een brede samenwerking was het dorp aan zet in 2021. Er zijn door de werkgroep in 2021 diverse oriënterende gesprekken gevoerd om de toekomstige ontwikkelingen in het dorp in beeld te krijgen. Op basis van deze eerste verkenning heeft de werkgroep een verslag gemaakt en aangeboden aan de gemeente. Dit verslag is ambtelijk en bestuurlijk bekeken en vormt de basis voor een gesprek van de gemeente met het dorp over het concrete vervolg. Belangrijk hierbij is dat er diverse ontwikkelingen in het dorp zijn waarvan nog niet concreet gezegd kan worden wat daarvan de gevolgen zijn op de leefbaarheid en de bijbehorende behoefte aan voorzieningen. Met het dorp is daarom afgesproken dat de beslissing over het toekomst van de sporthal wordt uitgesteld tot eind 2022.

Berkellands Naoberfonds
In 2021 is het organiseren van de kerstmarkt in het dorp ondersteund door het Naoberfonds.

Samen investeren in verduurzaming
In 2019 hebben enkele inwoners een Werkgroep Duurzaamheid ingericht. Samen met Verduursaam Energieloket werken zijn aan de verduurzaming van woningen in Gelselaar. De gezamenlijke aanschaf van isolatiemateriaal heeft in 2020 plaatsgevonden. Het proces is in 2021 verder gegaan met een groep nieuwe gegadigden. Er is een bijeenkomst geweest van de werkgroep. Tijdens die bijeenkomst konden de inwoners vragen stellen aan de gemeente over de concrete mogelijkheden voor zonnepanelen in hun situatie binnen het beschermd dorpsgezicht. Daarbij bleek dat in de meeste gevallen er met creatief denken wel mogelijkheden zijn.

5.7.2. Dorpsvisie 2015 – 2022

Gelselaar heeft een Dorpsvisie, die dateert uit 2015. De visie is gemaakt met groepen inwoners en is thematisch uitgewerkt. De Dorpsvisie vormt de basis voor nieuwe ontwikkelingen. Er is eind 2021 een aanzet gedaan voor een nieuwe Dorpsvisie. Dit is gedaan in de vorm van een brede inventarisatie van de onderwerpen die nu in het dorp spelen. In 2022 wordt de nieuwe Dorpsvisie verder gemaakt.

5.7.3. Ruimte voor wonen

In Gelselaar wordt in het voorjaar van 2022 naar verwachting gestart met de bouw van de 11 woningen aan de Meester Heuvelstraat. Het gaat om 2 vrijstaande woningen, 4 twee-onder-één-kapwoningen, 2 hoekwoningen geschikt voor starters en 3 tussenwoningen. De beoogde bewoners komen allemaal uit de omgeving.

Hoofdstuk 6 Buitengebied

6.1 Vrijkomende Agrarische Bebouwing (VAB)

In maart 2020 is het procesplan van aanpak VAB in werking getreden. Daarin is aangegeven dat we als gemeente meer inzicht willen in wat er precies speelt in ons buitengebied. We hebben in 2021 gewerkt aan diverse data-analyses met externe partijen zoals de Provincie Gelderland, RVO en het RIEC. Hoewel het zeer moeilijk blijkt om leegstand in data naar voren te krijgen hebben we toch goede vorderingen gemaakt. Daarnaast is ook een interne kwalitatieve analyse op basis van gebiedskennis gemaakt van vrijkomende bebouwing op erfniveau. Hierbij is agrarisch vastgoed meegenomen, maar er is ook gekeken hoeveel leegstaand ander vastgoed, zoals bijvoorbeeld maatschappelijk vastgoed, in Berkelland aanwezig is.

In juni 2021 is het plan van aanpak VAB, met daarin een aantal nieuwe instrumenten, door de gemeenteraad vastgesteld. Er is onder andere aangekondigd dat er een herijking van het functieveranderingsbeleid komt en een aantal nieuwe subsidieregelingen. Ook wordt er een nieuwe Rood voor Rood-regeling gemaakt. Het ontwerp hiervan is op 2 november 2021 ter inzage gelegd, zodat inwoners en andere belanghebbenden hierop hun zienswijze kunnen geven. De vaststelling van de Rood voor Rood-regeling wordt in februari 2022 verwacht.

6.2 Saneringsregeling beëindigingsregeling varkenshouderij (warme sanering)

Het bedrijf uit Beltrum dat zich voor deze regeling heeft aangemeld is inmiddels gestopt en de bedrijfsbebouwing is gesloopt. In het kader van het vooroverleg wordt overleg gevoerd over de herinrichting van het erf. Deze zal opgevolgd worden door een bestemmingsplanherziening.

6.3 Asbest

Op 15 december 2020 is het plan van aanpak Stimulering Sanering Asbestdaken vastgesteld. In totaal is €1.000.000 beschikbaar gesteld om de sanering van asbestdaken te stimuleren. Hiervan is €200.000 beschikbaar voor asbestvouchers en €200.000 voor de sanering van asbestdaken van kleine schuurtjes. Het grootste deel van het budget (€600.000) is beschikbaar voor asbestsubsidie.

- Sanering asbestdaken kleine schuurtjes: vanaf januari 2021 was er voor inwoners met kleine schuurtjes met een asbestdak een pakket met beschermingsmiddelen beschikbaar en kon men gratis storten.
- Asbestvouchers: er is gestart met het voeren van keukentafelgesprekken en met eigenaren van grotere asbestdaken binnen het regiodealproject WATEA (Werken Aan Toekomstgerichte Erven Achterhoek). We hebben daarbij vouchers beschikbaar gesteld om met korting een inventarisatierapport te laten opstellen en bieden ondersteuning bij de sanering aan.
- Asbestsubsidie: de mogelijkheid voor het aanvragen van asbestsubsidie is geopend, voor elke vierkante meter asbest die is gesaneerd.

Stand van zaken Asbestboxen en storten
Op 4 januari 2021 werd de eerste gratis asbest-box en platenzak door een inwoner opgehaald. Inmiddels zijn er een veertigtal boxen verstrekt en is er voor een bedrag van ongeveer €6.000 gestort bij de daarvoor aangewezen asbest-brengpunten.

Stand van zaken WATEA
Eigenaren van asbestdaken in het buitengebied zijn aangeschreven in een aantal tranches. Er is veel animo voor een gratis gesprek met een erfadviseur over de toekomst van erven. 122 inwoners hebben een gesprek gehad en hierbij zijn rond de 30 vouchers uitgegeven voor begeleiding van de asbestsanering en/of een asbestinventarisatierapport. Er zijn perioden geweest waarin de gesprekken vanwege corona even on hold werden gezet omdat een digitaal alternatief voor dit soort vertrouwelijke en open gesprekken geen optie is.

Stand van zaken asbestsubsidie
Via de Agem kan men voor gesaneerde daken asbestsubsidie aanvragen. Tot 1 december is voor ongeveer 35 locaties asbestsubsidie aangevraagd.

6.3.4 Landelijke lobby

Wij hebben het afgelopen jaar tijd en energie gestoken in de landelijke netwerken. Via deze netwerken proberen we meer aandacht en geld voor de sanering van asbest te krijgen. Vanuit Berkelland is Maikel van der Neut toegetreden als landelijk ambassadeur in het samenwerkings- verband van ambassadeurs. Hierin werken we landelijk samen aan de versnellingsaanpak. Wij hebben input geleverd bij de landelijke onderzoeken die er gedaan worden naar blootstellingsrisico's bij asbestsaneringen en delen onze kennis en ervaring met onze eigen gemeentelijke asbestregelingen. Daarnaast vindt lobby plaats via diverse bestuurlijke overleggen en de P10.

6.3.5 Asbestlening

Bij de evaluatie van de Svn-leningen in Berkelland in april 2020 is besloten om de asbestlening voor particulieren onder te brengen bij de Toekomstbestendig Wonen Lening. Hieraan draagt de provincie Gelderland financieel bij. Er wordt gebruik gemaakt van deze gemeentelijke leningen, omdat banken niet willen of kunnen financieren. De gemeentelijke leningen voor bedrijven bleven in 2021 op de bestaande manier doorlopen. In totaal hebben op dit moment 9 bedrijven een asbestlening en 24 particulieren.

6.4 Kavelruil

Na de start in 2019 zijn er door de Kavelruilcommissie meer dan 250 gesprekken gevoerd. In een aantal gebieden waren er direct kansen en heeft de kavelruilcommissie ruilvoorstellen voorbereid. Een aantal daarvan is inmiddels uitgevoerd; tot op heden zijn er 8 ruilaktes bij de notaris gepasseerd met een totale oppervlakte van 180 ha.

Het kavelruilproject is mensenwerk en neemt veel tijd in beslag. Zo zijn er vele voorstellen de revue gepasseerd, die uiteindelijk niet konden worden uitgevoerd. Het blijft een vrijwillig proces, waar veel bij komt kijken. Daarnaast heeft corona voor vertraging gezorgd. Vooral bij de aanmelding en het aangeven van wensen is een fysiek gesprek prettig en wellicht zelfs noodzakelijk. Op dit moment wordt een grote ruil van ongeveer 200 ha voorbereid in combinatie met een bedrijfsverplaatsing.

6.5 Masterclass vermarkten Achterhoeks Food

In juli 2020 is onder alle agrariërs in de Achterhoek een werving gestart om deel te nemen aan een serie masterclasses over het vermarkten van Achterhoeks Food. De gemeentelijke inzet daarbij was om in te zetten op kortere voedselketens en het promoten van kwaliteitsvoedsel uit onze streek. De deelnemers zijn begeleid bij het maken van businesscases en er is kennis gedeeld over nieuwe verdienmodellen in de landbouw. Op 28 oktober 2021 vond bij de DRU de slotbijeenkomst van de Masterclasses plaats, als onderdeel van de tweede Ronde Tafel-bijeenkomst van het platform Achterhoek Food van LEADER. Aan de start hadden zich 30 belangstellende boeren en MKB foodondernemers ingeschreven om meer te leren over korte voedselketens en nieuwe verdienmodellen. Corona bemoeilijkte de leergang omdat overgeschakeld moest worden naar een digitale omgeving. Uiteindelijk hebben 18 deelnemers met goed gevolg de masterclass afgesloten. Wethouder Maikel van der Neut illustreerde de gewenste samenwerking tussen lokale foodondernemers en overheden. Hij gaf aan dat de gemeente Berkelland in haar aanbesteding voor het bedrijfsrestaurant ook ruimte biedt voor lokaal voedsel.

Tijdens het project van de masterclasses zijn nieuwe samenwerkingen ontstaan tussen producenten. Dit heeft er ook toe geleid dat er een nieuwe aanvraag is gedaan voor Europese subsidie. De gemeente Berkelland heeft half november subsidie gekregen voor een innovatieproject gericht op professionalisering van een bestaande korte voorzieningsketen. Er is een aanvraag gedaan om de dialoog tussen boer en burger over duurzame bedrijfsvoering te verbeteren. Het project heeft een looptijd van ongeveer een jaar. Er wordt gewerkt aan een certificeringssysteem en een bestelsysteem.

6.6 Stikstof

Het onderwerp stikstof is de afgelopen tijd veel in de media en voor het voetlicht geweest. Landelijk is er een groot palet aan (bron)maatregelen opgesteld die tot doel hebben de uitstoot van stikstof te verminderen. Toen bekend werd dat er landelijk ook scenario's werden doorgerekend waarbij onteigening aan de orde was, is op verzoek van de gemeenteraad een brief gestuurd aan de minister en formateurs met daarin de oproep om samen op te trekken en in goed overleg te treden met agrariërs en niet over te gaan tot onteigening voor natuurontwikkeling.

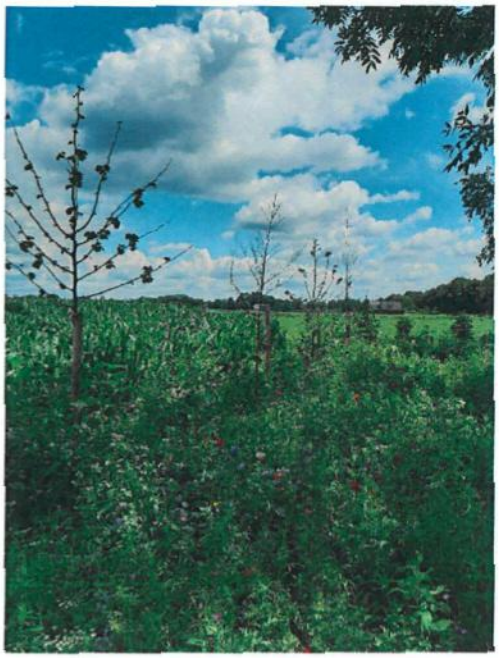
Binnen de provincie Gelderland wordt in een gebiedsgerichte aanpak met diverse partijen gewerkt aan een scala aan maatregelen. Zo zijn er subsidies opengesteld voor innovatieve stalconcepten en kan men ondersteuning krijgen bij het omvormen van regulier naar biologisch of kringlooplandbouw. De verwachting is dat er in het voorjaar van 2022 nieuwe vrijwillige opkoopregelingen komen.

6.7 Kringlooplandbouw

In 2021 hebben wij onderzoek gedaan en met diverse externe partijen bezien wat de gemeentelijke rol kan zijn bij het stimuleren van de transitie in de landbouw. Wij hebben daarover ook met LTO van gedachten gewisseld. Eén van de uitwerkingen van dit onderzoek is het organiseren van een bijeenkomst begin 2022. Ook zullen we informatie uitwisselen en de bestaande regelingen en subsidies voor dit onderwerp beschikbaar maken voor agrariërs in Berkelland.

6.8 Landschap en recreatie

Aanleg en onderhoud landschapselementen
Binnen de Landschapsregeling, een subsidieregeling vanuit de provincie Gelderland, met cofinanciering door Berkelland, stimuleren we op verschillende manieren de aanleg van nieuwe landschapselementen en natuur en het wegwerken van achterstallig onderhoud. Gemiddeld zijn dit zo'n 30 projecten per jaar verspreid over de gehele gemeente. De landschapsregeling loopt nog tot eind 2023 en wordt elke 4 jaar verlengd.

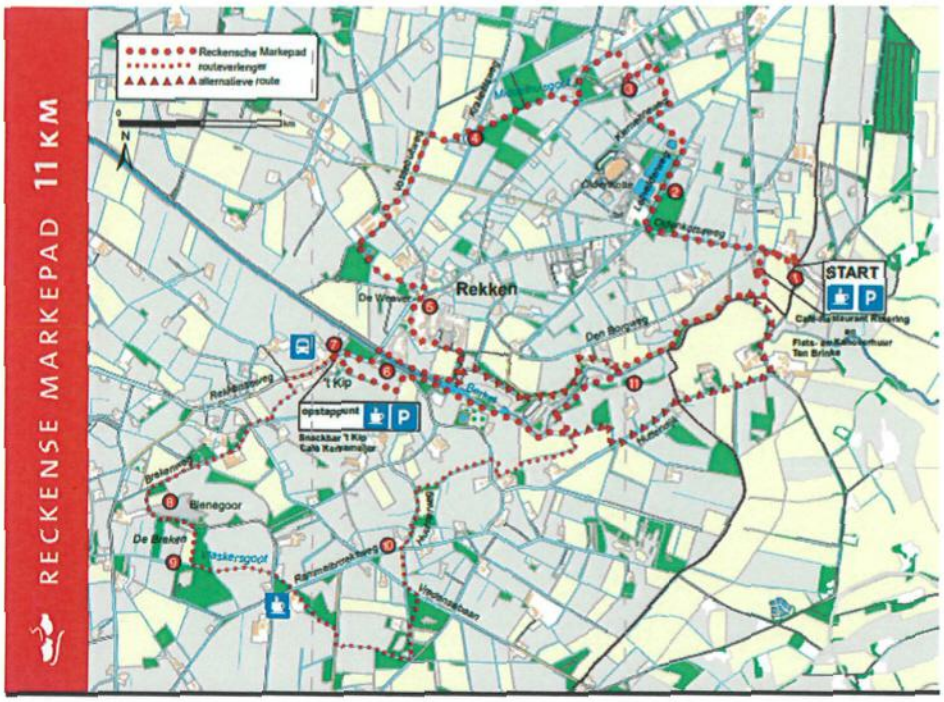

Aangelegde houtsingel bij een particulier

Levend Landschap en Dorpen in het Groen
In 2021 is in de kern Rietmolen het project "Levend landschap" opgestart, de uitvoering zal in 2022 plaatsvinden. Daarnaast wordt het project "dorpen in het groen" door Landschapsbeheer Gelderland voorbereid in zowel Rietmolen als Haarlo. Hierbij wordt gezamenlijk plantmateriaal door Landschapsbeheer Gelderland "uitgedeeld" om de verschillende landschapstypen te versterken en de erven te vergroenen.

Gastheer/vrouw van het Landschap
In 2021 hebben circa 15 recreatie- en horecaondernemers met goed gevolg de cursus "gastheer van het landschap" gevolgd en kunnen hun gasten nu veel vertellen over de omgeving. De cursus werd in samenwerking met IVN georganiseerd. In het voorjaar van 2022 staat er nog een terugkomdag gepland.

Klompenpaden
In 2021 is het klompenpad Rekken afgerond en geopend. Het is een prachtige route geworden door het agrarisch cultuurlandschap dankzij inzet en medewerking van vele tientallen vrijwilligers en grondeigenaren, bestuur dorpsbelang Rekken en Stichting Landschapsbeheer Gelderland en de gemeente Berkelland. Eind 2021 is ook de Duitstalige brochure van de route opgeleverd. Omdat de contracten voor het Boereneschpad, de route in de omgeving van Geesteren, Gelselaar en Noordijk, in het voorjaar van 2022 aflopen, heeft de gemeente afgelopen zomer contact opgenomen met Stichting Landschapsbeheer Gelderland en de belangenverenigingen uit de dorpen. Het bestaande pad is geëvalueerd en alle partijen hebben de wens uitgesproken om de route te verlengen met een nieuwe contractperiode voor 5 jaar. Contractueel is alles hiervoor afgerond. Tot slot is er in Ruurlo nog een klompenpad in ontwikkeling. Het college is van mening dat met 3 klompenpaden het maximum aantal is bereikt.

Biodiversiteitsplan Berkelland
In 2021 hebben ruim 50 natuur en landschap werkgroepen en organisaties binnen de gemeente Berkelland een belangrijke bijdrage geleverd aan de totstandkoming van het biodiversiteitsplan van Berkelland. In oktober 2021 nam de gemeenteraad het biodiversiteitsplan aan.

Berkelland kent een grote verscheidenheid aan landschappen. Er zijn bossen, vennen, heide, agrarisch cultuurlandschap, er is water en uiteraard bebouwd gebied. Al deze landschappen kennen hun eigen biodiversiteit. In het biodiversiteitsplan is aan de hand van onderzoek, landelijke tellingen en eigen waarnemingen een eerste beeld gevormd van hoe het gaat met de dieren en planten die in deze verschillende gebieden leven. Een uitvoeringsprogramma zal de komende tijd worden opgesteld.

Ode aan het landschap
2021 is door het Nederlands Bureau voor Toerisme en Congressen (NBTC) omgedoopt tot het landelijke themajaar 'Ode aan het Nederlandse Landschap'. Doel van het themajaar is om natuur en cultuur met elkaar te verbinden en de bezoeker op een andere manier naar het Nederlandse landschap te laten kijken. De Achterhoek heeft via Stichting Achterhoek Toerisme geparticipeerd in het themajaar.

De gemeente Berkelland zag het themajaar als een uitgelezen kans om ook op lokaal niveau op een positieve manier meer aandacht te vragen voor het bijzondere landschap van Berkelland. Om hier een bijdrage aan te leveren, is samen met inwoners, verschillende (recreatie)ondernemers, natuurliefhebbers, agrariërs en andere grondeigenaren op lokaal niveau aandacht besteed aan het themajaar. Dat gebeurde door extra aandacht te vragen voor bestaande en nieuwe activiteiten waarin het Berkellandse landschap centraal staat. Zo zijn er onder andere filmpjes opgenomen van het landschap, konden inwoners een gratis setje ansichtkaarten ophalen bij de VVV's en TIP's en hebben er verschillende duo-interviews plaatsgevonden waarin ons waardevolle landschap centraal stond. Het beeldmerk zorgde voor een herkenbare verbinding tussen alle activiteiten.

Update recreatieve routes
In 2021 zijn er verschillende recreatieve routes geüpdatet in het buitengebied van Berkelland. Zo is de bewegwijzering van de ruiterroute in Rekken hersteld, is er voor de Flamingoroute een nieuw routeboekje uitgegeven, is de mountainbikeroute in Borculo aangepast en is in samenwerking met de lokale afdeling van IVN gestart met het vernieuwen van het geologisch natuurpad bij de Needse Berg.

Hoofdstuk 7 Naoberfonds

In september 2019 is het Berkellands Naoberfonds gestart. Inmiddels zijn we ruim 2 jaar en 140 initiatieven verder. Initiatieven zoals de sfeerverlichting op het Mariaplein in Beltrum, het houtdorp in Geesteren, de midwinterhoornplantage in Eibergen en een muzikaal project voor de jeugd van Sophia's Lust in Ruurlo zijn met een bijdrage uit het fonds in deze tijd gerealiseerd. In totaal zijn er 30 initiatieven gerealiseerd, zijn er 37 gestopt of afgewezen en wordt aan 73 nog gewerkt.

De lopende initiatieven werken, in samenwerking met ideeëndokter Johan Godschalk, hun idee verder uit tot een initiatief dat ze aan de adviescommissie kunnen voorleggen. Op vrijdagochtend is er een inloopspreekuur waar contact met Johan kan zijn. In de tussentijd heeft Johan via de mail contact met de initiatiefnemers. Van deze lopende initiatieven zijn er enkele die al door de adviescommissie zijn besproken, maar waar nog een verbeterslag te maken was. Bij anderen is er wel een goed idee, maar moet er nog een stap gezet worden om het een initiatief voor de brede leefbaarheid te maken of is bijvoorbeeld de begroting nog niet dekkend. De rol van de adviescommissie is breder dan adviseren over het wel of niet goedkeuren van de initiatieven. Met hun lokale netwerk geven zij tips of brengen ze initiatiefnemers in contact met andere inwoners die hen verder kunnen helpen. Het inzetten van het lokale netwerk om initiatieven te versterken is in 2021 verder kracht bijgezet door een samenwerking met de Bedrijvenkring aan te gaan.

In 2022 gaan de adviescommissie, ideeëndokter en initiatiefnemers het derde jaar in van het Berkellands Naoberfonds. Hierin verwachten we op verschillende plekken en manieren een sterke bijdrage aan de leefbaarheid van onze gemeente Berkelland te leveren.